

میلعلما وه

ن آ ر ا ر سا و ه در فم ه ر م عمل امعا

هنیدم و همکن کاما حیضوت و هر مع کسانم نیبیت

تانااید

ی نار هط ی نیسد ن سحمدمحم دیسد جاد اللهتیا ترضد
هر سد الله سدق

کپی، داد ماچنا ار چد مکنیا زا دعب، دشاب هدادن ماچنا لایق ارش دوخ هدرمه همرع، صخش رگا کپی: تسبا بجاو زیچ ود». میتفگ نوچ. ددنبی م ار حا میعتن زا هک دهدب ماچنا دیاب رگید هدرمه همرع «چد کپی و ادج همرع»

هک ار یلمع نیا: دنشاب هتشاد هجوت هتکن نیا هب افر هک مداد حیصوت تهج نیا یارب طقف ار نیا هب ش دوخ [هرمع] نیا ینعی؛ تسبا بجاو سچ دن آبو چراچ زا چراخ دننکن لایخ، دندهی ماچنا ن لاا نیمه دوخی لو؛ دریگی ماچنا دراد چ دن آ زا رتدوز مدرک تمسق ادخ هتبلآ هک تسبا بجاو لمعی یاهنت [تبحص] عتمت همرع و مدرمه همرع ن بید قرف هرابرد میهاوخب [رگا] لااح هتبلآ. تسبا بجاو ش دوخ یارب مچنا، ل اهل کی لع¹. تسین بلطم ناپید رد مه ی ترورض و، دنایمی [ی نونک رظندم] هلئسم رگید، مینک میز ادربی میضه نیا هب، دنیوگی مدرمه همرع ن آ هب هک تسبا زاین دروم لمع نیا هب عجار لاعف

تسبا بجاو راب کپی هام ررد همرع، هکم هب دورو یارب

رهرد، دنوشید دراو هکم هب دنه اوخی م و دنتسه هکم ل ها زا چراخ هک ی دارفا یارب مدرمه همرع هکم دوخل ها هک ی دارفا ی تد [هچ]، دنشاب هکم زا چراخ هک ی دارفا هچ؛ تسبا بجاو هبترم کپی هام ی دارفا یارب اهنتم. دندهب ماچنا همرع دیاب [اه] نیا، دندرگرب دعب و هکم زا نورید دنیاید دنه اوخب، دنشاب [نکاس] هک ی دارفا یارب [و]³؛ ددنبی م ار حال دل و ازا؛ تسبا² «ل حلالی نذآ»، دنتسه هکم دوخ یارب هک⁴. تسبا هدش نیعت اهتاقیم ن آ اجنیا رد هک [تسبا] ی تقیم شش نیمه، دنتسه [هکم زا] چراخ مارا دوشی م مه تقیم شش نیا زا چراخ رد هک دوب نیا [ی نار هط هملع] اقا موحرم رظن هتبلآ ابل لامعا رظن زا، همرع⁵. تسب مارا دوشی م مه تقیم اب تازوم؛ هدوب ناشیا رظن نیا لااح و؛ تسب فلاتخا رگیدمه ابل لامعا زا یضعب رد و دنتسه کرتشم، لامعا زا یضعب رد اهتیا؛ دراد توافقت چد دنراد

هرمع رد «ریصقت» تیصوصذ و، عتمت سچ و هدرمه همرع کرتشم لامعا

ابل ناسم نیا رد؛ تسبا ی عسد و فاوط زامن و فاوط و⁶ هیبالت و مارا، دنا کرتشم هک ی لامعا ن آ این تفرگ ن خان [زا] یرادقم کپی [ی نعید]؛ تسب⁷ ریصقت، ی عسد زا دعب همرع رد اما. دنتسه کرتشم مه چد رد ی لو. دنراد ار مکد کپی ود ره؛ دنکی مذ قرف درم و نز نیب، نیا و. ندیچ و م زا یرادقم کپی⁸. دندهب ماچنا انم رد دیاب ار ن آ هک تسبا ریصقت نیمه، ن انز یارب و تسبا رسد دیشارت، ن ادرم یارب

مارا هب طوبرم روما

تسبا بجاو فراعتم سابل طرش تیاعر و ترا هط تیاعر

سابل و د زا تسبا ترا یع هک دشاب فراعتم سابل نامه دیاب سابل. تسبا ترا هط، مارا طیارش زا مه اهمناخ یارب ی تد؛ دشاب دیفس دیاب و. تسبا صخشم ناشسابل هک اهمناخ یارب و اهدرم یارب هکتود دوشی م لیکشت هکت و د زا مه ن آ؛ دشاب ی دیفس سابل دیاب ناشسابل

تسبا بحتسم مارا زامن و لسغ

ل بق هک تسبا رتهب هتبلآ. تسبا مزلا ی لئاسم تیاعر، ددنبی مارا ده اوخی م هک ی ماگنه، درم یارب

¹ ص 14، ج و 306 - 296 و 284 ص، 11 ج، هعیشلآ لئاسو هب دوشد عوجر، ماکحانیا نوماریپ رتشیب علاطا تهج 314 - 310 و 307 - 305 و 298 - 295 و 247 و 246

² (ق قحم). تسبا نکم اجنا زا مارا هک مرد زا نورید هطقن نیرتکیدن

³ 341 و 337 ص، 11 ج، هعیشلآ لئاسو هب دوشد عوجر

⁴ 311 - 307 ص، 11 ج، هعیشلآ لئاسو هب دوشد عوجر

⁵ 318 ص، 11 ج، هعیشلآ لئاسو هب دوشد عوجر

⁶ (ق قحم) «... کپیبا مهللا کپیلا» رکذ

⁷ (ق قحم). مارا زا جورخ یارب ن خان اید و م زا یرادقم ندرکهاتوک

⁸ 227 - 221 و 211 ص، 14 ج، هعیشلآ لئاسو هب دوشد عوجر

لااد. تسیند وضو به یزاید مه ل سغ نیا اب و دنناوخب زامن مه تعکر ود و دننک مارحلا سغ، مارحلا زا ل سغ اجنامه رد، هر جشد دجسم به دیبایید دیناوتی مه ای دینکب تنوکس لحم نامهر رد دیناوتی مه ار ل سغ نیا. تسبا بحتسم ش زامن مه، تسبا بحتسم ل سغ مه هتبللا. دنکی مذ توافه؛ دینک

دراد مارحلا رد هک یریشأت و هیبنت رکز

کک کیرش لا کبیل، کبیل مهللا کبیل: تسبا [هدش دراو] رکز نیا، زامن تعکر ود زا دعب تسبا رتهب و [تسا] دنناز، دعب کبیل نیا لااد؛ «**کک کیرش لا، کمللا و کک مهعلا و دمحلان، کبیل کک کیرش لا، کمللا و کک مهعلا و دمحلان**»؛ دیوگزن اسنا».

ار «**کبیل مهللا کبیل**»؛ دنک رارکت هر ابود تسه مه رتهب و دنناوتی مه. دوشی مه مامت، نیا [اب] کبیل نیا ن تفرگ اب. دیوگب دنناوتی مه مه ار تافاضا نیا، دراد ی تافاضا، دراد ی تابحتسم و. دیوگب [بترم] دنکی توافه ی داعل اد تیعضو اب هک دیریگی مه رارق ی تیعضو کیرد ی نعید¹؛ دیوشی مه مرحم امش

تسا عونم، مارحلا تلاد رد هک یروما

دیناوتی من ار ندب: دنناهتشنو مه هیلمع ی اههلاس رد هکنیا ی کی. تسبا مزلا ی لئاسم تیاعر، تکرده ماگنهر رد اهدرم. دیدهب رارق دیناوتی منرس یور ی زیچ. دینکب دیناوتی من دبزا ار وم. دینار اخب هملاع] اقا موحرم رظن هچرگ؛ درادن ی لاکشا بشرد هتبللا؛ دنشاب دنناوتی مذ فقس نیشام ای فقس ریز. دراد لاکشا مه بشرد هک هودب نیا [ی نارهب]

فقس، دننسه فقس مه مه و دنکی م تکرده بش، تسه هک ی لئاسو مه ی لکروط به رگید نیا اما اهمناخ ی ارب و. دشاب زاب دیاب ناشرس و دندهب رارق دنناوتی من ناشرس یور ی زیچ اهدرم اهنتم. دنراد زاب دیاب تروص نکلو، تسبا هدیشوپ اعیط مه ناشرس یور هتبللا. درادل لاکشا ندرک تکرده فقس ریز ی مه ی زیچ کی و دنیب مرحمان ار ناشرتروص دنهواخی مه و دنروای مرد [ی بام] ی سدقم اهی ضعب و. دشاب ندرک ساسحا ی تقو کیرگا، هلب [هتبللا]. دشاب دیابن راک نیا؛ تسیند حیحص نیا؛ ناشرس یولج دنروا ی لو. دشاب هدش مه تهج نیا تیاعر هک دنزادنیب نییاد دنناوتی مه ار ناشرس، دنیب دهواخی مه ی مرحمان وایتروص مه نزی ارب و دشاب زاب رس دیاب درم ی ارب، ل احل کی له.

دوشی مه رتی و ف راگدرورپ اب لاصتا، دوش هتفگ کبیل رتشیب هچره

رتم کحمان امارحلا، دیوگب کبیل رتشیب هچره. دنک ادیب همادا روطنیمه کبیل نیا هک تسبا رتهب؛ دوش هتفگ دنلب ریسملوط رد کبیل نیا هک تسبا رتهب و. دوشی مه رتی و ف لاصتا و دوشی مه رتتفس و، دنکی مه فقت ناسنا هک ی یاجرهر رد و. دوش هتفگ کبیل تسبا بحتسم ی بیشرهر رد و یزار فرهر رد همادا کبیل نیا و دیوگی مه کبیل، رکز ی اج به و دنکی م تکرده دراد روطنیمه. دیوگب کبیل تسبا رتهب ن کم، دینکن عطق رگا. درک عطق دیاب رگید اجنا؛ دوش ادیب هکم رهش ی اهر اوید هک ی تقو ات دنکی مه ادیب². مینکی مه عطق ار کبیل، دعب به اجنا زا [و دوش هتفگ دیاب کبیل] اجنا ات رگید. دوش ادیب لکشم تسبا

تسا عونم، مارحلا تلاد رد هک رگید یروما

سابل، سابل و. دیشکب بآ دیاب اروف، دش سجزرگا؛ دوشن سجزن امارحلا سابل دینک تیاعر دیاب و موحرم؛ اهنی و دندنیب مش کای دنراذگی م گنت کی اهی ضعب. دوش هذز دیابن قاجنس ی تد و دشابن هتخود، دنکی مه مدش دوخ اب رمتعم هک ی پایشا ی ارب. دندادی من ماجنا و دندرکی مه طایتحا [ی نارهب هملاع] اقا تنیز ی ارب رگا، ت عاس ای؛ دوشب تسد دیابن، تسبا تنیز رتشنگنا، رتشنگنا رگا دیشاب هتشد هجوت دیاب تنیز تهج و تسبا ی داعب عاس، ت عاس و تسبا ی داعب رتشنگنا، رتشنگنا، هزرگا. دوشب تسد دیابن، تسبا؛ دشاب هتخود نادرم ی ارب دیابن مه مارحلا ریغ سابل [هکلب]، مارحلا دوخ اهنت هذ و. درادن ی لاکشا، درادن نیا) دیدنیب منبرم رگا هکنیا ای. دشاب ی سرپ هک دشاب ی نایمه دیاب، دیرادی مرپ هک ی نایمه نیاربان

¹ 378 - 374 و 342 - 340 ص، 12 ج، تعیشلا لئاسو به دوش عوجر
² 398 - 382 ص، 12 ج، تعیشلا لئاسو به دوش عوجر

اهزیچ نیمه زا مه اجنا رد. دشاب هتخود دیابن (دندراذگی م یزیچ، میلوپ، میلامتسد نآ رد هک می یاهزیچ دشابی لکش هب دیاب اءاند و ش فک درک هیهت اجن امه رد دوشی م؛ دندراد هر جشد جسم نامه رد و تسه لعدن نیمه زا دروم نیا یارب تسارتهب و دشاب هتشداد ارش دوخن دود زابتلادن آرتکادد، پاییور هک بتسا یدنب و دنشورفی م اجنیا رد هک دوشد هداقتسا می یاه.

نوخ بجوم هک ندز کاوسم؛ درادل لاکشا رادرطع نو باصل امعتسا؛ بتسا مارحن دروانوخ بتسا می یاه کرت نیا و؛ درادل لاکشا تسویپ ندنک؛ درادل لاکشا ن تفرگن خاد و؛ درادل لاکشا دوشب ندما همه اجنا، ماهروسناسا رد لاومعم. درادل لاکشا هنیآ هب ندرک ماگن. دننکی م رکن اجنا رد [ءاهقف] هک: دندنادی مدهی لیخ و دینک بتاعارم اجنا دیاب ار نیا هک تسه می تهج کی هتبلآ. درادل هنیآ ش یاهروسناسا اجنا هنیآ کی دینک ضرف. درادل لاکشا هنیآ دوخ هب ندرک ماگن اما، دنیب دیابن هنیآ رد ار دوخن اسنا ناسنا اما. درادل لاکشا نیا؛ [دنیبی من آن رد ارش دوخ و] دنکی م ماگن هیواز نیا زان آن هب ناسنا، تسه ناشن [ار ریوصت] هک دشاب لیتسا می هاقرو رگا می تد، بتسا هنیآ لثم هک می زیچ ره ای هنیآ رد ار دوخ ناترس، دیباوخب دیهاوخی م هک می تقو. درادل لاکشا؛ [درک] لامعتسا دیابن رطع. درادل لاکشا اعبط، دهدب می وتپ دیابن (تسا ناسنا رب ملتشم و دریگی م رارق ناسنا میور هک می زیچ نآ) وتپ؛ دشاب هدی شوپ دیابن نو دپ می وتپ دیاب، تسه می یوتپ رگا ای [دوشد هداقتسا] مارحاسابل نامه، ن دیباوخب عقوم رد؛ دشاب هتخود. درادل لاکشا دشاب هتخود رگا، دزدانای م [ش دوخ] ریز ناسنا هک می کشتن آن اما. دوشب هداقتسا ت خود². بتسا مارحاسابل طوبرم هک دوی می یاهزیچ اهنیآ بخ

تسا بحتسم مارحالاد رد هک می یاهرکن

مهم می لیخ، دهدب ماچنا ار لامعا ناسنا هکنیا ات مارحاعقوم رد «ربکا الله» و «الله لا اله الا» رکن بوخ مه راکذا ن آن تفگ؛ دنا هتشنون مدید نم «نیمرحلأ بادآ» نیمه رد هک تسه مه می راکذا کی³. بتسا⁴ حیحصد و

مارحلأ جسم هب دورو

تسا بحتسم می رنگید لسغ مارحلأ جسم رد و هکم رد

⁵ درادل لسغ کی مه ش دوخ هکم هب دورو؛ هکم هب دیسری م ات دیبای م، بخ البته الآن دیگر خیلی بعید است با این وسایل و اینها [بتوان انجام داد]. وارد شدن به مسجد الحرام [هم] غسل دارد.⁶ زال بق وضو زان ناسنا مه ل لسغ نآ دوخ. دیورب مارحلأ جسم ل لسغ اب و دینک لسغ، دیزادرپد لامعا هب هکنیا⁷. دنکی مزاینی پد

دیهد ماچنا ش مارآ رد و می گتسخن نو دپ ار هر مع لامعا

ماچنا ار لامعا و دنورب بش نامه دننکی می عس و، دنسری م [هکم هب] بشه فصن دارفا لاومعم، هناخر فاسم نامه رد ار بش. بتسا مکن ناسنا بیصن می لیخ و درادل می اهدیاف چیه نیا؛ دوشد مامت و دندهب می گتسخن عفر [اب] و [می حور] زاب می اصف و ش مارآ کی رد حبص و دینک تحاربتسا، تسه هک می یاج رتشیب ش بیصن، دشاب م اوترتشیب ش مارآ اب ن اتمعه چره و. لامعا نداد ماچنا میار ب دیورب و دینک تکرده، هداد رارق هر مع رد دنوادخ هک می لامعا نیا؛ دوشد مامت رتدوز لمعه هک دیشابن نیا لابند هب چیه. بتسا دنوشد تحار لامعا نیا می تخس زان اش دوخ ب اسح هب دوز دنهاوخی م مدرم. تسه ب اسد ش مادکره میور

1 جءاء (عربی): کفش. (محقق).

2 565 - 415 ص، 12 ج، تعیثلا لئاسو هب دوشد عوجر، مارحاکورتر ب علاطا تهج.

3 392 و 389 ص، 12 ج، تعیثلا لئاسو هب دوشد عوجر

4 342 - 340 ص، 12 ج، تعیثلا لئاسو؛ 305 - 303 ص، قدر فلما قر معلای فنیمرحلا بادآ و میعدا هب دوشد عوجر

5 201 و 200 و 197 - 195 ص، 13 ج، تعیثلا لئاسو هب دوشد عوجر

6 201 و 200 و 197 - 195 ص، 13 ج، تعیثلا لئاسو هب دوشد عوجر

7 246 - 244 ص، 2 ج، تعیثلا لئاسو هب دوشد عوجر

تصرف رسلاً ما که از اینها ناسنا تسابوخی لو؛ دنیا بی نوری ما را از ارگید که دهنده ما جان دنیا می و لا اذ. دعبی ارب در انکب ار سی عسد، دوشی ممتسخ [و] دهنده ما جان فاطو رگا دینک ضرر ف. دهدب ما جان؟! در اد لاکشا هچ، دیشاب ما را رد مه زور کی که دینکب ضرر ف

ما در همان سفری که مشرف شده بودیم، تا فردایش محرم بودیم و همه تعجب می کردند؛ خیال می کردند که ما [عمره دیگری انجام داده ایم]. آن روحانی که با ما بود گفت: «آقا، شما عمره مجدد انجام دادید؟» گفتیم: «نه خیر؛ من هنوز اعمالم را انجام نداده ام!» یعنی اصلاً ما به یک شبانه روز بعد موکول کرده بودیم. و خیلی تعجب کرد؛ گفت: «چطور آخر؟! نظرتان چطور است؟» خب نمی خواهیم انجام بدهم؛ ما می خواهیم در حال احرام بمانیم. لازم نیست که انسان وقتی وارد مکه می شود، این اعمال را سریع انجام بدهد. و هر چه که بیشتر در احرام بماند، آن نورانیت احرام بیشتر شامل او می شود. منتها خب حالا دیگر رسم بر این است که بیایند و زود اینها را انجام بدهند؛ ولی هیچ الزامی بر سرعت عمل در احرام نیست.

تسا بحتسم مار حلا دجسم هب دورو رد رکش هُدجسد

ما جان ی ارب دیبایم، دینکی م تکر د ترا هط و لسغا اب، دیهدب ما جان فاطو دیهاوخی م لا اذ بخ ی ارب اصوصخم؛ درو ابید اجه پ رکش هُدجسد، دسری م مار حلا دجسم [هب] ی تقو ناسنا هک تسا بوخ. فاطو تساهنا لو ا هبترم هک ی دارفا

فاوط

درک تیاعر دیاب فاطو رد هک ی روما

کین ناتیپا ریز، دیسرب دوسلا ار جد هب مکنیا زال بق؛ دوسلا ار جد [تسمهه] دیبای دینک تکر د و ار فاطو، «ربکا الله» نتفگ و دوسلا ار جد هب ندرک مرانسا اب، دیتسیای م طخ نال و ارد؛ تسه ی طخ می تینو دیبوگی م «ربکا الله» کی و دینکی م مرانسان اتسد و دره اب ای تسار تسد اب؛ دینکی م عورش¹ «اللهی لای تبرق، بجاو هدر فمه هومع فاطو تین»: دینک

ات - دیاهدید اهس که رد بخ هک - میهاربا ترصد ماقم نیب ه لصاص رادقم نال زا دیاب فاطو ریسم [ریسم]، دیسری م لایعامسا رجد هب ی تقو هجیتت رد. دینک ظفد دیاب امش ار ریسم نیا؛ دشاب هبعک دوخ رجد [لخاد] زا؛ هتفرگ ار³ فاطم زای رادقم کی و هدمال و لی لیخ رجد دوخ نوچ؛ دوشی م رتگنت نیب ه لصاص نیا دینک سی عسد اذل. دینک فاطو لایعامسا رجد رود زا دیاب؛ درک فاطو دوشی مذل لایعامسا مریاد رد تیعمج رگا هتبلا. دیوشن ج راخ و دینک ظفد فاطو لوط رد ار میهاربا ترصد ماقم ات هبعک فاطم نال زا مهی رادقم کی دنوا تی م ناسنا، تسال کشم رایسب ندرک فاطو هک [یروطهه]، تسا دایز دنک فاطو لحم نال زا و دورب ترانک، تسا ضرر ف هک

ماگنهر رد دیشاب بظاوم و. دشاب «ربکا الله» و «الله لای هلا لا» رکذ، رکذ طقف فاطو معقوم رد نال هب نالورن داشت. دنک تکر د⁴ نالورن داشت زا ج راخ دیاب ناسنا نوچ؛ دینزن هبعک هب ار نانتسد ندرک فاطو رد ای. دریگب رارق نال رد دیابن تسد و دینک تکر د نال زا ج راخ دیاب؛ دوشی م هتفگ هبعک نیبای ی گدمار ب دیابن تسد؛ دیرانگد رجد یور ار نانتسد ی تقو کی، دیدرگی م لایعامسا رجد رود دیراد هک سی معقوم⁵ دوش هتشانگد رجد یهاگنسیور

یها اروید و رد هب، دینکن ماگد فرطنال و فرطنیا هب، دینکن هجوتی رگید زیچچه هب رگید و دینکن رکف نیا هبالصا و. دیدرگب و دیبوگب رکذ و دشاب نیبای نالرس روظنیمه، دینکن ماگد مار حلا دجسم

¹ 328 - 324 و 315 - 313 ص، 13 ج، تعیشلا لئاسو هب دوش عوجر
² (قحم). دوشی م ما جان نال نوری زای فاطو هک هبعک ی لامش هریادمین هطوحم
³ (قحم). هبعک درگادرگ فاطو صوصخم هودحم
⁴ (قحم). دوش ما جان نال زا نوری دیاب فاطو؛ هبعک هیبای نوماریپی گدمار ب
⁵ 355 - 353 و 351 و 350 ص، 13 ج، تعیشلا لئاسو هب دوش عوجر

نینچ چیه ام؛ دینکذ هجوت اهنیا هب لاصا؛ دوشی مذ ای دوشی م فرحنم (هبعک دوخ) تیب زان اتهناش هک ی لاکشا، دش فرحنم مه هبعک دوخ زای تدن اتهناش بتسا «ی دروآردنم» اهنیا نممه؛ میرادن ی یاهزیچ دشاب دیحوت بتقیق دوخ هب ناتهجوت طقف و؛ درادن لاکشا، دیدیخرچن اتدوخرود مهرود ودرگا؛ درادن اجنیمه ار ناشیایپ ایننا زای رایسب، دینکی م فاعط دیرادن لایا امش هک ی یاجنیا هک دینک رکف نیا هب نممه و. هدوب اهنیا فاعط و دناهدرک فاعط اجنیمه و دناهدما اجنیا رد ایلوا نممه و همنما نممه و؛ دنتشاذگ هتشداد رظنرد ار هتکن نیا؛ دناهدساوخ ادخ زامه ار دیحوت زاریغ یزیچ و هدوب دیحوتن اشدصقم اهنیا دیشاب.

ور هرابود، دش مامت ی تقو؛ [دوشی م] مامت رود کی [و دوسلأارجد هب] دیسری م [هرابود] هکنیا ات «ربکا الله»، دینکی م هراثنا تسد ای و دوسلأارجد هب دینکی م دوم را می گویند؛ مشغول طواف دوم می شوید. طواف سوم، چهارم، پنجم، ششم، هفتم [هم همین طور]. هفت دور که تمام شد، [وقتی] رسیدید به آن خط، دیگر باید [از مَطاف] بیرون بیایید؛ نباید ادامه دهید؛ یعنی دیگر نیتتان را قطع کنید. حالا اگر یک مقداری رفتید جلوتر، دیگر فقط به عنوان یک حرکت [عادی باید باشد]؛ نه به عنوان یک طواف.¹

هس زالبقرگا؛ چیه هک دشن ادیبی لکشم ناتیارب هبترم تفه مامت رد رگا؛ دیشاب هتشداد رظنرد رگا لاثم. دینک عورش ار فاعط لوا زای [دیاب] و تسالطاب فاعط، دش ادیبی لکشم ناتیارب مینورود فاعط تساجل ادر دناوتی مذ؛ ددرگرب هرابود، دیوشب دورب دیابن اسنا، دشاب همدما نوخن دبر زای یاج؛ دهدب ماجنا ار فاعط همتت دیاب اجنیمه زای، هتفر هک ی یاجنیمه زای، هدوب مینورود هس زای دعب رگا. دنک نیمه هب هلمسم زاب، درک ادیبی وضو دیدجت هب زاین [رگا] هکنیا ای. دهدب ماجنا لوا زای هک تسین زاین رگید بتسا لکشد.²

ی منزل هار امش ی سکه هتبلای؛ درادن لاکشا، تسین ی اهلنسم، داد ل ه فاعط رد ار امش ی سکه رگا لاکشا اهنیا مادکچیه؛ درادن لاکشا، دیدیخرچ و دروخ امش هب ی امنت [رگا] دینک صرف هکنیا ای. دهد دوشی م مامت رگید دعب و دسری م اجنیا ات فاعط نیا. درادن

دوش هدناوخ میهاربا ماقم تشپ دیاب فاعط زمانم

میهاربا ترضد ماقم تشپ دیاب فاعط زمانم. بتسا فاعط زمانم، دنامی م ی قاپ هک رگید ی بلطم.³ دشاب الان سعودی ها زن و مرد را از هم جدا می کنند: زنها، پشت سر مردها می ایستند و مردها جلو می ایستند. این طور نیست که پشت مقام ابراهیم نماز خواندن حتماً باید دقیقاً پشت آن سنگ باشد. حالا آنجا خواهید دید که جای پای حضرت ابراهیم روی آن سنگها [وجود دارد]. اگر بروید جلو نگاه کنید، جای پای حضرت ابراهیم را روی آن سنگها می بینید. و یک روایتی هم دارد که این جای پای حضرت ابراهیم را خدا ایجاد کرده؛ نه اینکه مردم آمده اند تراشیده اند؛⁴ نیا؛ هتفر لخاد گنس هدرخکی نوچ بتسادخراک؛ تسین مدرم راک

تشپ [درف] لاد هک دینکب صرف، دشاب ولج ماقم نآ هک تسا نیا «ماقم تشپ» زا روظنم دهد ماجنا لمع، گنس اب ی زامو و، ماقم نآ اب ی زامو اقیق امتد هکنیا هب؛ دشاب [نآ رسد درم رسد تشپ دیاب نز هکنیا ی نعیا] ی درمونز، مارحلا دجسم رد هکنیا تسه اجنیا رد هک ی اهنکذ و درم رسد تشپ دیاب نز [مارحلا دجسم زاریغرد]. رگید ی اجرد هب، اجنا رد؛ هدش هتشدادرب [دناوخب زمانم تشه؛ دشاب هتشداد توافقت دیاب ی واسترظنه طقن زای هچ و هنراقم رظنه طقن زای هچ، و اهلصاف و دناوخب زمانم درم زمانم، دناوخب زمانم نز رسد تشپ دیاب درم رگا. دنتشاد هتشداد اهلصاف دیاب ی رتم راهچس [ای] عارذ

¹ 368 - 363 ص، 13 ج، تعیثلا لئاسو هب دوش عوجر .

² 384 - 378 ص، 13 ج، تعیثلا لئاسو هب دوش عوجر .

³ 424 - 422 ص، 13 ج، تعیثلا لئاسو هب دوش عوجر .

⁴ 223 ص، 4 ج، یفاکلا هب دوش عوجر .

از آنها برداشته می‌شود. این عمل حضرت هاجر به‌عنوان سمبل عمل ما و همه حاجی‌هاست. و عجیب اینجاست که خداوند متعال آمده این عمل حضرت هاجر را برای همه افراد تا قیامت واجب کرده است! و این، حقیقت توحید است؛ توحید معنایش همین است. این‌طور نیست که خیال کنید یک کسی باید [حتماً] پیغمبر یا امام باشد، [تا] دیگران از کارهایش تبعیت کنند. در آنجا بین امام و پیغمبر و سایر افراد فرقی نیست. یک زن که با خلوص نیت یک عملی را انجام داده، خدای متعال این عمل را می‌گیرد و به آن ارج می‌گذارد و دیگران را مأمور به متابعت از او می‌کند! یعنی پیغمبر ما هم باید به‌دنبال حضرت هاجر بیاید؛ خیلی عجیب است! این قضیه شوخی نیست که حضرت هاجر که این عمل را انجام داده، چون قصدش خدا بوده و خالص بوده و در آن بیابان فقط به‌خاطر خدا و تسلیم در برابر تقدیر و مشیت و اراده او و انداختن همه کثرات و همه جهات هستی [بوده است، خدا پیامبران را نیز ملزم به تبعیت از این عمل می‌نماید].

حضرت هاجر که در آنجا آمد، مثل الان نبود که هتل [وجود داشته باشد]؛ وقتی که حضرت ابراهیم حضرت هاجر را می‌آورد، غیر از سنگ چیزی به چشم نمی‌خورد؛ فقط سنگ بود؛ همین! یک تابلو در آنجا درست کرده‌اند، من خیلی خوشم آمد: یک شخصی موقعیت این سرزمین را از اول تا الان ترسیم کرده؛ اول چطوری بود: خاک بود، یک چهارراهی بوده آن وسط واقع شده بود؛ سنگ بود و بیابان. بعد یک دیواری ساخته شده؛ همین‌طور ترسیم کرده تا به این وضعیت فعلی. یک تابلوی خیلی جالبی است؛ اتفاقاً بعضی از رفقا برای من آوردند و قاب کردند؛ الان من در طبقه بالا گذاشته‌ام و خیلی نگاهش می‌کنم؛ خیلی آدم را در آن موقعیت می‌برد: عجب! واقعاً الان که ما مکه را به این صورت داریم می‌بینیم، قبلاً این‌جوری بوده؟ واقعاً قبلاً این‌جوری بوده! شما تصور کنید این مشهد و این حرم امام رضا که الان در اینجاست، یک وقتی هیچ‌چیز در اینجا نبوده؛ فقط یک باغ‌هایی بوده، از سمت سناباد؛ ولی بالاخره درخت [و سرسبزی وجود داشته است]. [اما] در مکه اصلاً هیچ‌چیزی وجود نداشته. حضرت ابراهیم می‌آید، حضرت هاجر و حضرت اسماعیل را می‌آورد؛ به اینجا که می‌رسند، [خداوند به حضرت ابراهیم] می‌گوید: «بگذار و پشت سرت را هم نگاه نکن!» خیلی عجیب است! به حضرت ابراهیم می‌گوید: «بگذار و برگرد؛ پشت سرت را هم نگاه نکن.»

میهاربا ترصد لابق رد رجاه ترصد بیجء دیلست و شریذپ

زا [ینار هط هملاع] اقا موحرم لوقه هب! اه درک اهاعد نآ زا، دبیسر هک اجنآ میهاربا ترصد هتبلآ او میقیلا ائبر مژحملآ کتیب ذئع عرز یذ ریغ داوبی تیرذ تنکسا یئنا ائبر: «شیور د یهاعد» نآ ملاک کی میهاربا ترصد هب رجاه ترصد نیا تقون آ درک ماگن [ش رست تشپ هب] لاصا. ۱. هتلاصلا کی ابار اوخریش لفظ کی یهاوخی م وت!؟ تسا ی نانساد هچ نیا!؟ تسا ی عضو هچ نیا» هک تفگن «!؟ ی درگرب و یرانگب - رگید زیچ هب دسرب هچ لاد - دوشی من هدید مه غلاک هک ی ناباید نیا رد، نر زا و اهویم و بابکولچ و ارب دینکن لایخ، دنام اجنآ رد هک رجاه ترصد! تسین ی خوش میضق نیا یها برقع و کائرتخ یها رام. دوب اجنآ رد گرم امتحا مظر ره! هن! دندروا دنتشادرب اهزیچ نیا نیا اجنآ! دروای مرد اپزا ار ناسنا ت عاسد دنچ ضرع رد ی لکروط هب هک باتفا ی گدنزوس دوخ، اندک هتفگن ملاک کی رجاه ترصد تقون آ. تسا ی تاید هئئسم کی اجنآ رد بآ و شطع هئئسم بتسا روط همتسسه رومأم ش شریذپ یارب مه ام، ی تسه رومأم فیلکت نیا یارب وت هک یروطن امه هتفگ [هکلب] هن! تفرگ رارق رجاه ترصد ش ودم ه اجنیا رد میهاربا ترصد و! دراند [دوجو] اجنیا رد ی توافقت رد! دسری م باسد ادخ ماگتسد!؟ دینکی متافتا! تفرگ رارق رتلااب اجنیا رد میهاربا ترصد هکنیا

1: 1: هقیلعت، 147 ص، 1 ج، ت و کلملا روانا. 37 هیا (14) میهاربا هروس

، ارانگدروپ، همدان نکسم وت مدارحلا تیددزنی عرز و تشکی بی داوب هب ار دوخن اندزرفو تیرذ زا یخرینم، ارانگدروپ، دشاب، هد یزور ار اهنا تارمژ عاونا هب و اندرگ لیم اهنا یوس هب ار نامدرم زا ییاهلد و تسپ، دندراد اپ هب ار زمانات «دندرا یاج هب وترکش هک

در اندک میام میهار با تر ضد صلاخا رادقم نامهم بهر جاه تر ضد رگا. تسین زبایی تراپ ادخ ماگنسد
 !تسین «رجاه» رگید تقون آ؛ دوشی م «میهار با تر ضد» [مهل دبم]
 ،دوب «تین» اب نوچ ،در اندگی م ار هبعک یانینگنس نیا و اجنا رد دیای م میهار با تر ضد ی تقو
 میهار با تر ضد تیز رد و سفز رگا ¹... لاأجر لک و تآیح حلاب سألنا ی فندأؤ: دشکی م ار مدرم همم نیا
 و دنک یوری و دنیا یب هک دنشاب فظوم تمایق زور ات مدرم تشادن نامکا ،دوب [ادخ زا ریغ] یزیچ
 فاعوط رب ار ناشفاوط دنراد مدرم ،عقاو رد .دندرگب ،متشاذگ میهار با تر ضد هک یانینگنس نیا رود
 !تسا نیا ؛دنکی م میهار با تر ضد ل د هبعک و تین

دناک بیرش قیاقد نیا رد میهار با تر ضد اب ،لیعامسا تر ضد و رجاه تر ضد

کیرش نایرج نیا رد رجاه تر ضد ی کی :دندوب کیرش رگید رفز ود ،نایرج نیا رد ،تقون آ
 نیا رد میهار با تر ضد اب اتود نیا .لیعامسا تر ضد ی کی ،تسا رجاه تر ضد هیضه یاپ کی ؛دوب
 دنداد ماجنا ار راک نیا ،ن آس اسار یو دنداد لیکشت ار دحاو کی اهنیا هس ره سپ .دندوب کیرش هیضه
 هلسم نیا به دیاب ،نیاربان .تسا نیا به طوبرم و تسال صم اهنیا و جیز و انم نایرج رگید بخ هک
 ؛تسا رجاه تر ضد زاندرک یوری یارب ی عسن نیا ،مینکی م میراد نلا هک یای عسن نیا هک تشاد هجوت
 ماجنا ار لمع نامهم دوخ مه نلا و ؛دمأ و هتفر ار هار نیا هچ یارب رجاه تر ضد هک مینادب و
 رظن رد دوخ یارب ی باتکوب اسد و میباید نورید دوخ زا ،مینک میدقت ار دوخ ،ی عس ماگنهر رد ام .میهدب
 ی م ی عس هک ی تقو . . . مینکی م هچ وا اب ،مینکی م هچ وا اب ،ناریا میدرگی مر ب لاد» :مپیوگن و ؛میریگن
 تافتلا .مینک تعجارم نطو به تیعضو نیمه اب هک میرانگب انب و میرانگب رانک ار زیچه مهر گید ،مینک
 ماجنا ی لامعا یرس کی هکنیا به ؛میدرگرب نامنطو بهر اور رجاه ؛میدرگرب نطو بهل احن نیمه اب ؛دینکی م
 .تسا ی عس هیضه نیا .دریگب ار ام و دیباید تارثک هر ابود دعب و میهدب

هورم و اقص نید هورم و ی عس ماجنا طیارش

عقاو رد هک بهترم تفه :دینکی م تکر د ،دینکی م تین ؛دیهدب ماجنا ار ی عس نیا دیهاوخی م لاد
 و (دوشی م هورم بهر جنم هک رخا بهترم و ،تشگر بهترم هس ،تفر بهترم هس) مین و رود هس دوشی م
 :[دشاب نیا دیاب نانتین] «برای طواف سعی عمره مفرد و واجب ،قربه الی الله» . می آید تا می رسید به یک
 جایی که دو خط سبز هست؛ فاصله بین دو نقطه، سبز است و چراغ مهتابی سبز هم در بالا [نصب]
 کرده اند. در اینجا بهتر است هروله کرد؛ مثل حالت قدم رو. من دیده ام بعضی ها آنجا می دوند! نه! البته
 اگر بدود هم اشکال ندارد؛ سعی را انجام داده اید؛ می خواهید آنجا مسابقه هم بگذارید، اشکالی ندارد!
 ولی بهتر است همان طوری که [ائمه] همه [عمل] کرده اند، انسان هم آن طور انجام بدهد. با آرامی باید
 سعی بشود؛ آنجا که می رسیم، به حرکت سرعت ببخشیم؛ به نحوی حالت قدم رمانند؛ منتها قدم رو هم
 نیست: یک حالت «جست و خیز» است؛ هم حرکت کند، هم خودش را یک قدری بالا و پایین بیندازد؛
 که به این می گویند «هروله». شتر دیده اید چطور راه می رود؟ نه آن موقعی که تاخت می کند، [و] نه
 هم موقعی که آهسته می رود؛ [بلکه] آن حالت وسط حرکت شتر را می گویند «هروله»؛ این [کلمه] را
 هم از آنجا گرفته اند. مستحب است وقتی که انسان به آنجا می رسد، هروله کند و حرکتش را تندتر کند؛
 و این، هم برای زن است و هم برای مرد. بعضی ها فکر می کنند فقط [برای] مردهاست؛ نه! زن ها هم
 اینجا حرکتشان را یک قدری تندتر کنند. البته «باید» نیست؛ [بلکه بهتر است که هروله انجام شود].²
 دنسری م هورم بهر دوری م دعب

ن آ هک دینزب رود دعب ،دیورب لاد هورم زا یردق ؛دیدرگنرب [اقصد تمسهب] ،دیدیسر هورم بهر ات

¹ 29: ص 6، ج 6، ی سانشما . 27. میأ (22) چد هروس
 تهجهب هک) یرغلا رتشر ره رب و ناگنایپ وت یوسهپ ات ؛چد یارب ن کن نلاعا مدرم نیب رد دنلب ی ادص اب و ،نک ادز و
 «دنپایی یرود هار ره زا (تسا همدارد یرغلا بهر فسد دعب
 483- 481 ص 13، ج 13، تعیثلا لئاسو بهر دوش عوجر

هبعك هب ور ،افصرد هرابود ؛افصدمسد هب ديدرگي مرپ دعب .دیشاب هتفر یرادقم کيد مه ار ی پلا ابرسد
یم مامت میزو رود هسد نیا ؛هورم تسمسد هب ديدرگي مرپ هرابود ؛دينکي مرارکت ار اهاعد نامه ،ديتسيای م
دوشي مامت ی عسدرگيد ،ديديسر هک مورم هب ؛دوش

ريصقت

ديايي م ناياب «ريصقت» اب نأ ي اهت يعونمم و مارحا

یرادقم کيد بخ ،دياهدرب ريگن خاندي چيق ناتنايمه رد ناتدوخ ابرگا [ی عسدمامت زا دعب] لااح
ناسنا دوشي م ؛دنکي م هداقتسا و دنتسه دارفا ی ليخ مه اجن امهر د ،هزرگا ؛ديريگد ريگن خاندي اب ار ن خان
زا یرادقم کيد ،ديريگي م ن خاندي یرادقم کيد : [دنک ريصقت] ريگن خان ،ی چيق [اب] و ديريگد اهنأ زا
؛دنکي م تيافک مه ی ياهنته هب مادگره هتبلا .ديريگي م رسد یور زا یرادقم کيد و ديريگي م نساحم یور
هتفرگ و دره ،ومرزا مه و ن خاندي مه هک تسا نيا رتهدي لو ؛[نساحم هچ ،ن خان] هچ ،دشاب وم هچ لااح
اب .دنيوگي م «ريصقت» [وم اي ن خاندي ن تفرگ ل مع] نيا هب .دنرادن رظن نيا زا ی قرف مه [ماه] مناخ .دوش
ماجنا ار «عاسن ف او ط» ؛ديهدن ماجنا ار لامعا هيقب لاصا ديناوتي م .دييای مرد مارحا زا رگيد «ريصقت»
هنيأ رد ؛دينک لامعتسا رطع ديناوتي م ؛ديشوپيد ن هاريپ ،دينک ضوع ار ناتسابا ديناوتي م اجن امه ؛ديهدن
همه روما نأ ،ريصقت هطساوهب ،تسا مارح م رخم درفو ی جادرب هک ی روما مامت .دينک ماگد ديناوتي م
1؛دوشي مل لاد که فقط يکي باقي می ماند و آن هم متوقف است بر «طواف نساء».

عاسن ف او ط

تسا هرمع ه لحر م نيرخأ ،نأ زامن و عاسن ف او ط

ی ارب ،هزرگا ؛ديهدب ماجنا ار عاسن ف او ط ديدرگرب ديناوتي م ،دنکي م اضتقا ناتلاد مع قوم نأ رگا
دييای مرد مارحا زا [ديداد ماجنا ريصقت هک] اجنيا رد ،ل اهل کی لع .ديرانگد رگيد تقو کيد اي ،رصع
ف او ط» نأ هب ی ضعب ،دنيوگي م «عاسن ف او ط» نأ هب ی ضعب هک تسا نيا زا دعب رگيد ل مع کيد ،ف او ط
دمأ «عادو ف او ط» مه تاپاور زا ی ضعب رد و ،دنيوگي م «عادو ف او ط» اهي نس ؛دنيوگي م «عادو
و دوب هرمع ی ارب هک ی ف او ط نامهن يع ،دمأ دياب .دوش ماجنا هک 3تسا بجاو مه ل مع نيا ی لو 2؛تسا
ديناوخي م زامن نامهل ثم مه ار ش زامن و ؛دينک رارکت هرابود ،ديداد ماجنا

درادني توافقه ه نازور بجاو ي اه زامن اب ،ل امعا ي اه زامن

رگيد ی اه زامن اب ش باتکوب اسد هک تسين روطنيا ؛تسا «ی دع زامن» ،ديناوخي م هک ی زامن
4«الله و ه ل ق» ده اوخي م ناتلد رگا !ن امهن يع ،ديناوخي م ج بصد زامن ت عکر ود هک ی روطن امه ؛دنک قرف
،ف او ط زامن اب و .درادني توافقه چيه رظن نيا زا !ديناوخب «هرقب ه روس» ده اوخي م ناتلد رگا ،ديناوخب
تسا ن کمه هتبلا .دوب ل امعا ی ارب ی لامجا ت روص کيد نيا ،بخ .دوشي م مامت ل امعا ی لک روطه ي رگيد
دوخ [زا] نيا .دنک حرطم ار تاعورف نيا ،ديسر ی ضعب رظن هب ی لاکشا رگا هک دشاب هتشاد ی تاعورف
ل مع

دناوخل ماکن او تي م هنيدم و هکم مامت رد ار زامن

اين مطلب را هم راجع به نماز نگفته نگذارم: در مکه و مدینه، هم می توانید «تمام» بخوانید، هم
می توانید «شکسته» بخوانید؛ نه تنها در مسجدالنبی، «تمام مدینه» و «تمام مکه» می توانید نماز را
[کامل بخوانید]. بعضی فقط مسجدالنبی را [فتوا داده اند]. البته خب بهتر است انسان «تمام» بخواند؛

1. 512 - 505 ص 13، ج ،تعيشلا لئاسو هب دوش عوجر .

2. 161 ص 5، ج ،ی قهييد ،ی ريکلا نئسلا هب دوش عوجر .

3. 446 - 442 و 301 - 298 ص 13، ج ،تعيشلا لئاسو هب دوش عوجر .

4. 1.1 میأ (112) ص لاخا ه روس .

چرا «شکسته» بخواند؟! خب ثوابش بیشتر است. می‌توانید «تمام» بخوانید.¹

هنیدم هب طوبرم ی تاکذ

دنکی مذ تبرغ س اسدا ن آ رد هک تسا نمؤم هناخ، هنیدم

ی باتکوب اسد هچ ش دوخ ی ارب همک؟ دراد ی باتکوب اسد هچ ش دوخ ی ارب هنیدم دوخ لا ادا اما دیاب دیوری مهنیدم، دیوری مامش هک لوا بتسا هچد هئسم زا ج راخ هک تسا ی لئاسم اهنیا رگید؟ دراد س اسدا، هنیدم رد دوری م ناسنا هکی تقو لاصا. دندوب اجنا رد ربمغیل اسد هک هک هدوب ی یاچ هنیدم دینادب دنکی مذ تبرغ س اسدا هنیدم رد لاصا؛ تسا هدش دوخ هناخ در او دنکی م

تسا هدوب همنارثکا ی گدنز لحم هنیدم

همنار م ه ل اس ۲۵۰ هک تسا ی لحم، ن آ رب مولا؛ دناه دوپ ربمغیل اسد هک [تسا] ی یاچ، هنیدم ار ترضد نومام؛ دندما هنیدم زا ترضد رخا ی اهل اس؛ دندوب هنیدم رد اضر ماما نیمه. دناه دوپ ام لوا زا اضر ماما نیمه اما. درک دیهدش ار ترضد اجنیا رد مه دعب و ورم و خلب [فطرط] هب درک بلط، ن سدا ماما؛ دوپ هنیدم نیمه رد نینمؤل ماریما. دندرک ی گدنز هنیدم رد ناشرمع رخا ی اهل اس ات دلوته ماما زا ریغ، هدوب تبیلها همنه لحم هنیدم دنادب دیاب ناسنا. دندوب هنیدم نیا رد اهنیا همنه، ن یسد ماما. تسا هدوب هنیدم رد مه یرکسع ن سدا ماما ی گدنز لا و. ن نامز

هدرک بیرخت ار اهانپ ن آ همنه و دناه درپ نیب زا ار همنه، تسا ق باس ن نامز هب طوبرم هکی ی راا ن آ اهنیا و نیسد ماما، ن سدا ماما ل زنه هک تشاد تملاع و دوپ ص خشم لاصا هک م شاهی نب هچوک دنا. دناه درکن حصه ل ی دیت و دندرپ نیب زا ار اهنیا همنه، تساجک

«دیشاب هتشاد هجوت اذخ لوسر هب طقف هنیدم رد»: بی نار هط هملاع

تکرده؛ دیشاب اذخ لوسر هب طقف هجوت هک دنتشاد دیکات هنیدم رد ی لیخ [بی نار هط هملاع] اقا م و حرم؛ تسا هتشاد رب مدق مه ربمغی، دیرادی مر ب مدق هکی ی یاچ نیمه زا ی زور کید هک دینک روصت، دینکی م هک دندوب هنیدم رد ل اسد مه ربمغی هر خلا اب

تسا بحتسم رایسب هنیدم رد تاو لصر رکذ

²تسا مهم ی لیخ را کذا ریاسد هنیدم رد روطنیمه و، تسا بحتسم ی لیخ هنیدم رد تاو لصر رکذ و نامیاج ام. دینکی م ی گدنز میراع رگید ی اچ رد و تسا هدوب اجنیا امش ماگیاج لاصا هک دینک روصت میراع ام رگید ی اچ رد و! رگید تسا ص خشم هکنیا؛ تسا هدوب ربمغی هک تساجنیا نامیاج؟ تساجک میتسه زاجم و

دراد رارق ار هز ترضد ربق ل باقم رد، هفص باحصا لحم

در مسجد النبی، مواردی هست، جاهایی هست که رعایت آنها خیلی خوب است. از «باب جبرئیل» که وارد می‌شوید، سمت چپتان یک برآمدگی هست، مثلاً دو متر، دو متر و نیم در چند متر؛ این را می‌گویند «صقه». اصحاب صقه اصحابی بودند که همیشه در همین جا بودند و وضعیت خاص به خودشان را داشتند. فقرایی بودند که چیزی نداشتند و خیلی مورد توجه بودند. در اینجا (در همین بلندی) نشسته‌اند و نماز خوانده‌اند، مقابل قبر حضرت زهرا سلام الله علیهاست. و معمولاً بعضی می‌آیند می‌نشینند، قرآن می‌خوانند، نماز می‌خوانند.

دراد باسحی پ باو اذخ لوسر ربنم و ربق نیب زمانم

رارق ربمغی ربق ن باو اذخ لوسر ربنم؛ تسا حیرضد رانک هک پچر ت مس دیوری م دینزی م رود دعب هدوب اذخ لوسر اجنا هک ی ربنم) ربنم و ربق نیب³. لهیلع الله م لاسد ار هز ترضد ربق م ش تشپ و هتفرگ

¹ 534 - 524 ص، 8 ج، تعیشلا لئاسو هب دوش عوجر

² 340 ص، 14 ج، تعیشلا لئاسو؛ 566 و 565 ص، 4 ج، ی فاکلا هب دوش عوجر

³ 268 ص، رباخلا ی ناعم

هیلع هفصا ربق ن عم لاسلا هیلع اضر لا ی سو م ن ب ی لع ن سحلا ابا تئاس: ل آق: ل آق ی طنز بلا رصنی با ن ب دمخم ن ب دمحا ن ع»

دنیوگی م هک دناه درک نیبعت هطقه ود نیا [نید] ی ارب باوثر دقن آ ی نعید؛ تسا بیجع ن دناوخر زامد (تسا «لوسرلا بارحم اذه»؛ تسا هتشون؛ تسا صخشم لاماک مه «ربمغیپ بارحم»¹ درادن باسد. اگر رفتید در آنجا، حتماً بروید در آنجا بایستید و نماز بخوانید؛ یکی که می رود، بایستید در آنجا [تا نوبتتان شود]. آن زمان که ما رفتیم خلوت بود؛ من خودم بارها در همانجا نماز خوانده ام؛ خلوت بود.

زامد اجنأ بتسا بوخی لیخن دناوخر زامد اهنأ نید؛ تسا صخشم شیاچ هک مه «ادخلوسر ربم» ره یور [دنازگی مذ اهنأ و تسا² یقت [ماگیاج] نوچ؛ درادنی لاکشا، دیناوخر رگا مه شرفیور ار رگا، دینک مدجس ی بوچ [حییست رب] و دیرانگی ی بوچ یاهحییست نیا ز ا لاثم دیتسناوثر رگا اذل؛ [دینک مدجس دیناوخر زامد [شرف] نامه یور [و] دیرادر ب مه ار نأ، دنتفرگ داریا رگا؛ دنتفرگ داریا

دوش ماچنا ن ارق متذ کی هر مع تدم رد تسا بوخ

یک مطلب را هم توجه داشته باشید: سعی کنید اگر بتوانید یک ختم قرآن در این دو هفته انجام دهید؛ یعنی از مدینه شروع کنید، ثوابش را برای پیغمبر اهدا کنید و تا آخر مکه تمام کنید؛ روزی دو جزء می شود؛ خیلی نیست. و بعد اگر خسته شدید، بلند شوید بیایید [بیرون]؛ دو تا صحن دارد که زیر آسمان است؛ بیایید در آنجا زیر فضا [ی آسمان] بنشینید. البته از این چترها گذاشته اند تا آفتاب نیفتد؛ آنجا هوایش بهتر [است] و تراکم کمتری هست؛ در آنجا بیشتر [می توانید بنشینید]. برای خانم ها هم اوقاتی را قرار می دهند برای زیارت.

دنک هجوت رگید ل ناسم هب و دشاب ادخلوسر دیاب رناز زکرمه

و دشاب ملسو هلا و هیل عاللهی لصد ادخلوسر هب ش هجوت دیاب طقف، دوری م [ی بنلا دجسم] اجنأ هک ی سک دراو تارثک هب ار ناسنا اهنیا. بتسه [ادخلوسر] زا ریغ ی سک اجنیا رد هک دینکد روصت لاصا. سب لاصا؛ رگید سک هب هذ و دنک هجوت ربمغیپ هب دیاب طقف کلاس. درادی مزاب باطم هب ن دیسر زا و دنکی م اقرر نیمه زا ی ضعب مدیدی م ن م. بتسا نفد ی رگید سک ایتسا نفد اجنأ للاح هک درواید دیابن باسد هب هچ دیهاوخی م! دوب اجره للاح»؛ متفگ «؟ [دنتسه] اجک رمع و رکبویا نیا، افا»؛ دنسری م ام زامد اذ «!؟ دینک ش راک

! مینک تنعل دیهاوخی م -

! نک تنعل و ر ب خ -

دینکد هجوت ملئسم نیا هب لاصا اجنأ. دنکی م مک ار ناسنا میمهد، ل ناسم نیا هب ن تخادرپ

دش فاشم ع یقب امنا ترایز هب هنهرپ ی اپ اب دیاب

زاب ع یقب مه رهظز ادعب. بتعاس و د ات باتفا ع و ل ط ل و ا زا: دنکی م زاب ار ع یقب زور رد تبون و دیرواید رد امتد ار ناتپاهش فک، دیوشب ع یقب دراو دیهاوخی م ی تقو. دنتسه ع یقب امنا، ع یقب رد. دوشی م ن ب نامثع ای دیورب میهاربا ترصد ربق ترایز هب دیهاوخی م ی تقو ی تد. دینک تکرر ع یقب رد هنهرپ اب لوق هب. بتساهنا ماقم هب ی مارتحا ی نیا؛ دیشابن ش فک اب چیه، دنتسه رتن بیاب [هک] کذل ائما و فیند ولمم اهنیا و ربمغیپ تبیلها و ربمغیپ³ ی رارذ زا ع یقب امم»؛ دندومرفی م [ی نارهب هملاع] افا موحرم «. دنک زیچ دهاوخر ناسنا هک درادنی لاخت ی اج کی بتسا

دنکی مذی قرف مه ن اشترایز و دنک ترایز دنناوتی م ع یقب تشپ نامم و دنراذگی مذ ار اهمناخ متبلا ادخلوسر میاسد ریز رد اهنیا هک دینک روصت دیاب، دینک ترایز ار ملاسلام هیلع همنا دیهاوخی م ی تقو اما بتسا اللهوسر نامه ی قیقد و مهم ملئسم؛ دنتسه اللهوسر انبا و دنتسه

دیزادرپ ی داعل ناسم هب و دیشاب ل و غشم راکذا و هیعدا هب هنیدم رد

¹ «دجسملا ی ف ت راص دجسملا ی ف هیما ونب تدار املف اهنیب ی ف ت یفد: بل اقف. جلاسلا

556 - 553 ص 4، ج 4، ی فاکلا هب دوش عوجر

² (ق قحم). ررض فوخ طیارش رد ررض عفد ی ارب لمع ای هدیقع ن تشاد ناهنپ

³ (ق قحم). اهل سذ و اندرزف؛ «میرذ» عمج

دیناوخد ار حایصد یاعد، حبصد زور ره. دینکدش ومارف حبصد رد ار حایصد یاعد ن دناوخ شریئات و تسا رتهب دیوگب رکز رتشیب اجنأ رد هچره. دراذل اکثا؛ دیناوخب مه ن یسایه فرسد، دینساوخ ی م تلفغ ناسنا یارب اعبط اهزیچ نیا [و یوررض] ریغ و یداء لئاسمه بن تخادریب. بتسا رتشیب مه دروا

دینارنگب ی بنلادجسم رد ار دوختاقوا رتشیب

ی بنلادجسم رد دیورب، دیراندن مه لادرگا لاصا؛ دیشابی ی بنلادجسم رد ار ناتاقوا رتشیب دینکی یعد. دینارنگب ی بنلادجسم دوخرد ار ناتاقوا، دینیشنب رتبعه ابر بمغیب حیرض رانک، دینیشنب نوتسد کی رانک بتسا مهم رایسب.

هنیدم مهم ناکم دنچ هرابرد ی تاحیضوت

ابقه دجسم

ابقه دجسم یور ی لیخ اقا مو حرم؛ بتسابقه دجسم، دیورب بتسا بوخ هنیدم رد هکی ییاهاج هلمج زا کی ن یلوئسم نیمه هتیلما «دیورب هبترم دنچ؛ دینکد افتکا هبترم کی هب»؛ دندومرفی م و دنتشاد دیکأت بتسابقه دجسم ش ای کی، دنربیی م تسه دجسم دنچ؛ دنربیی م آهنیا ن یلوئسم آهن یمه؛ دنربیی م ن اشدوخ هبترم ی دجسم ل و ابقه دجسم بتعاسود، تعاس کی، دینیشنب اجنأ دیورب؛ دشاب نیا زا شیب بتسا بوخ ی لو شراثا و¹ هدش هتخاسد ربمغیب دورو ماگنه، دندرک ترجه هنیدم هب هکم زا [ادخلوسر ی تقو] هک هدوب² بتسا صخشم رایسب.

هلهابم دجسم

نآ هب هک بتسا «هلهابم دجسم»، دینک ترایز ار نآ و دیورب بتسا بوخ هک دجاسم زا رگید ی کی ی بنلادجسم دوختا رتشیب هبیر کی مه هدایب؛ بتسا کیدزن «هباجلا دجسم»³؛ دنیوگی م «هباجلا دجسم» رضاد ی راصن و دننک⁴ هلهابم دنتساوخی م اجنأ رد نارجزی ار اصن ابر بمغیب هک هدوب ی دجسم بتسین هار⁵ دندشن هلهابم هب.

نیتلقلا دجسم و ی اء دجسم، خفلا دجسم، همامنلا دجسم

مساجدی دیگر ی هم در آنجا هست: «مسجد الغمامه»، «مسجد الفخ»، «مسجد علی»، «مسجد القبلتین». اینها [جاهایی] است که خودشان می برند. «مسجد القبلتین» همان جایی است که قبله از بیت المقدس به کعبه برگشت.⁶

س مشلا در دجسم

هک بتسا «س مشلا در دجسم» نآ و دیورب امتد، دیتفر رگا ی لو. دنربیی مذ هک تسه ی یاج کی دندرک بیرختل اسود بتسا [هدنام] مه یور تیفیک نامه هب [نآ] رجا و گنس و کاخ و دندرک بیرخت ی م مه «خحیضلا دجسم» نآ هب هک بتسا «میهار بام ابر شم» رانک و ی کیدزن رد نیا. دندزن نآ هب تسد و دنیوگ

میهار بام ابر شم

1. 279 ص، 2 ج، ب هذلا جورم؛ 494 ص، 1 ج، ماشهن با، هتیبونلا فریسا؛ 560 ص، 4 ج، ی فاکلا هب دوش عوجر
2. 189 ص، 1 ج، یربکلا تاقبطلا
3. «قرمعن ناک هب ی ی لصف ابقه دجسم ی تا ن م»؛ 38 ص، 3 ج، عافولا عافو؛ 102 ص، ی دهشمن با، ربیکلا رازملا هب دوش عوجر
4. وگغورد رب باء لوزن اب وگتسار ن دشراکشأ تساوخرد و هشقانم فرط ود لباقتم ن برپند یارب ی لمع؛ هلهابم (ققحم)
5. 104 ص، هذقن با، ملاسلا هیلع ن ینمؤملاریمأ ل ناضف؛ 90 - 85 ص، ی فوکلا تار فریست هب دوش عوجر
6. 275 ص، 1 ج، هقیقلا مرضحی لان م؛ 186 ص، 1 ج، یربکلا تاقبطلا هب دوش عوجر

میرام مان هب، تسان فد عیقب رد هک، میهار یا تر ضد ردام هک تسان ییاج¹ «میهار بام مبرشم» اهتیزا؛ هشد روطن یا ی لئاسم کید رطاخ هب مه نیا و. هدوب هنیدم نوریب عقاو رد و هدوب اجنأ رد، هیطبق هک درک روبجم ار ملسو هلاو هیلعاللهی لصد ربمغیپ هر خلااب، دندرکی مه دع کید و هشیاع هک ییاهت داسد و نینمؤملار یما، تر ضد و. دهدن باکسان اتسلخن کید رانک اجن امهر رد درواییو دنک ادج اهنأ زا ار وا ییاج اب یردق «میهار بام مبرشم». دندادی مه زیچ نیا و اذغ اهنیا هب و دنداتسرفی مه ار اهنیا و ملاسلا هیلع³ دیناوخب هحتاف اجنأ دیورب؛ تسان بوخی لیخ، تسان بحتسم مه نیا² بتبلا ی مک کید؛ دراد هلاصاف هنیدم ربقی لو، تسان ادیب [ی صخشم] یراوید راهچ کید بتبلا؛ تسان اجن امهر رد هیطبق میرام تر ضد ربقی⁴ تسان اجنأ

هنیدم نوریب ی اهن اتسلخن

نوریب دورب، تشاد ی لاد و ی تقو ناسنا رگا: «دندرکی مه یصوت [ی نار هط هملاع] اقا موحرم هک دنتسه ییاهن اتسلخن ییاقب زان اهن اتسلخن نیا زان یرایسب دنادب و «دنیشنب شیاهن اتسلخن رد، هنیدم اهنأ ییاقب نامهر زان اهنیا و [دنتشاک لخن] هنیدم نوریب رد ی لیخ نینمؤملار یما و دنتشاک نینمؤملار یما. دشاب نأ دای هب و دنیشنب دورب. دنتسه اجنأ

ی لع رایبیا

یک جای دیگری هم هست؛ آنجا را هم اگر فرصت کردید بروید، خیلی بهتر است: «ابیار علی»⁵. تسرد هر جشد دجسم رانک هنیدم نوریب ماچ هس ود نینمؤملار یما. ماچی نعید؛ تسان⁶ «رئب» عمج «رایبیا» دنروای مه نلا هک ی برشد ییاهیا نیا هک. تسان هلاصاف رتم دصیسا ابرتم دصناپ هر جشد دجسم ات. دندرک دنتخادنا ار گنسد اهی دوعسد؛ هدوب هشد هتشنون ش یور و هتشداد گنسد لابق. تسان «ی لع رایبیا» لام، هنیدم کیدی تد؛ میدیدی مه میتفری مه قباسام ی لو؛ دید ار اهماچنأ دوشی منرگید نلا؛ دندرپ نید زان و ماچ رد ماچنأ ی لو، دناهدز مه رگید ییاهماچ بتبلا؛ تسان ماچ هس هک دوب ادیب اهماچ دوخ، میتفر ... ی اقا اب معقد ود رد اما [دوب] اهنأ، میتفر ... اقا اب ام مه دع و. دوب صخشم دوب نینمؤملار یما هب طوبرم هک ییاه، تسان اجنأ اهماچنأ هک یراوید راهچنأ و هعظنمه ی لو؛ دنا هتسب ار ش رود مدید، مدوب هتفر هک لبقر فس تارطاخ و زج هک تسان ییاهاج زان مه اجنیا، دیشکن اتلاد و ناتنقو رگا، ل اهل کی لع. دید و تفر دوشی مه. تسان ی خیرات ییاه هب ناج و

دیرانگب ملاسا ردم نامز دارفا ییاج ار ناتدوخ هنیدم رد

اللهی لصد اذخ لوسر هب طقف هنیدم رد ناسنا» هک دندرکی مه شرافسد [ی نار هط هملاع] اقا موحرم تیعضو، درانگب نامزنأ رد دارفا ییاج ار ش دوخ؛ ش تیعموم، ش تیعضو هب؛ دنکب رکف ملسو هلاو هیلع «درانگب [او هول بادنأ رد] ار [ش دوخ]

ی بنلا دجسم ترایز رد ی نار هط اللهتیا تلالاد

دنیبیه مه ار ملاسا ردم تاعقاو و خیرات ناسنا، هنیدم رد

رد اهبش، میدوب [هشد] فرشم هک دوب ش یید میند و مام کید، مام کید، ریخا رفسن یمهر رد اقاقتا نم ادیب مرحد، پچ تمسد ولج تمسق و دوب [ن ابه یاسن و دوب و] نامسأ ریز متفگ هک متسشنی مه ی نحصد نامهر، هشد ادیب قباس رد هک ی تانایرچنیا عقاو راگنا هک، دوب بجعم و بلانچن مه ی ارب هیضق نیا ی لیخ؛ دوب، نوتسن نیا؛ دما ار هز تر ضد هک دوب ی نوتسن نامهر، نوتسن نیا [هک میدیدی مه]. دوب مسجم همهر

¹ (ق قحم). کچوک رابناب آاب ن دیشون ل حم: مبرشم

² 174 - 170 و 154 - 149 ص، 8، ج و 390 و 389 و 108 و 107 ص، 1، ج، یریکلا تا قبطلا هب دوش عوجر

³ 560 ص، 4، ج، ی فاکلا هب دوش عوجر

⁴ 170 و 160 ص، آئیدد و امیدق هز و نملا هنیدملا ملعم خیرات هب دوش عوجر

⁵ (ق قحم). اهماچ؛ «رئب» عمج

⁶ (ق قحم). ماچ

مدزناپهد، ن م ی ولج نیمه راگنا دود هچ نوتس نیا؛ دنریگب تعیید و ازا هک دندروا ار نینمؤلاریماسا ناسنا هک دود بللاج ی لیخن م ی ارب. دود هدش ماچنا همه ایاضق نیا، ن م ی رتمتسیب، ن م ی رتم نینچ رد رگا: «درکی م روصت ارش دود راگنا؛ تسیند ادج خیراتزا، دراد ی گتسب خیرات اب هک درکی م» «میدرکی م هچ، میدود ی تیعضو»

شما ببینید در زمان رسول خدا، وقتی که پیغمبر از دنیا رفتند [چه اتفاقاتی افتاد!] اصلاً می دیدم ها: همین منبری که الان اینجا هست، پیغمبر روی همین منبر داشت حرف می زد؛ روی همین! البته آن موقع منبر [از] چوب بود، ولی الآن سنگ است؛ ولی روی همان جا منبر را درست کرده اند. همین جا حرف می زد، همین جا توصیه می کرد؛ فرمایش همه برگشتند و پیغمبر را کنار گذاشتند، رفتند سراغ [طرف]. خب، همین برای انسان چقدر موجب عبرت است. انسان خودش را، وضعش را، جایگاه خودش را بدانند.

ربمغیپ ی وضو بآ هک اهنیا همه! دندنام نینمؤلاریم ابرفد راهچسد، تفر ایند زا [هک] ربمغیپ، تنابرقه ب مناج! اللهلوسر ای» [هک] اهنیا همه! دندوب رکشل ی هایس اهنیا همه، دندربی م، دنتشادی مر ب ار وت ی ادق؛ ن کر ما! ادخلوسر ای»: [دنتفگی م هک] رگید دندوب اهنیمه! دندروآی مرد «تنابرقه ب مناج نیا! دیدرک تعیید دارفا نآ اب و هعیفسد دینقر ادرق، تفر ایند زا زورید [ربمغیپ] نیا «! مپوشب هچ، مپوشب دنیبی م دراد ناسنا رگید هک تسای زیچ

و، دنیبی م هرابود ار تابعقاو، دنیبی م هرابود ار خیرات ناسنا، هنیندم رد: مپوگب مه اوخی م ار نیا؛ دوری م ولج لاس 1400 و دراذگی م رانک ار نامز ی نعید؛ تسای مدوب نامز نآ رد هک دنکی م ساسحا؛ دهدب رارق ساسا نآ رب ار دود لحد و ی گدنز و دنادب و دمهیف و دهدب رارق اهنیا ی اچرد ار دود [دیاب] ماگن. دشاب لاملام و لو دنکن ماگن تعیمج ی دایز به. دشاب مک دادعت ولو، دورب اجن امه تسه اجره قد، دنا هتفرگ رفن و د ار قد نیا رود [هک دنکن قرفش یارب]؛ اجن امه دورب دوش دنلب، تساجک قد دنیبی دنک! تسیند س کچیه لاصا ای دنا هتفرگ رفن کی

و میلعاللهن اوضر [ی ناریط هملاع] اقا موحرم لئاسم، مدید نایعلاب هکی تقو، نایبرج نیا رد ن م لمع نیا! تسای نیا اهنال مع نیا! ناهأ»: مدید، مدرک قبطنم قیقد ار همه، داتقای م قافتا دعب هکی بلاطم! [داتقا قافتا] ام ی ارب کی یهیک ی! دما ام ی ارب ش امه، دما امر سردب ش امه «... اهنأ راک نآ؛ تساهنیا رکبوا اب دیاب»: [تفگ] رمع. دنتشاذگ شرس ی لایاب ریشمش، نوتس نیا هچ دندروا ار نینمؤلاریم!؟ تسای ن م دیلقت عجرم نیا رخأ؟ منک تعیید ن م باسد هچ یور»: تفگی م نینمؤلاریم «ی نک تعیید!؟ منک دیلقت میایید ارچ (دسانشی من ارش تسار و پچرتسد هک نیا. دراد هلاس، ن لاف اللهتیا ترصد) ش بصن ار و اربمغیپ ریدغ دیع ایأ؟ منک تعیید میایید ن م هک دراد طختسد ربمغیپ زا ایأ؟ میایید هچ [ی ارب] ی م ام! چیه»: [دنتفگی م اهنأ]؟! [ل یلد] هچ هچ رخأ سپ «!هن، هن، هن، هن»: ش امه «!... ایأ؟ مدرک» «! دوشب دیاب میپوگ

ابن م؟ رخأ منک هچ ن م»: هک، ن ومضم نیمه هچ دود مدز ار اهفرد نیا همه نینمؤلاریم ی نعید باسد ام؛ دوشی من نامر سد باتک و باسد ام»: [دنتفگی م اهنأ]؟! «منک تعیید دیاب» ی باسد هچ یور نیا هک ملعا؟ تسای ملعا ن م زانیا»: [تفگی م نینمؤلاریم] «! ی نک تعیید نیا اب دیاب؛ میمهی من بباتک و دیاب ناسنا؛ درک تعیید [وا اب و] و درک دیلقت دیابن م هر دپ زانزات «!؟ تسای ن م ردپ ایأ»: دیوگی م «! چیه ی نید لئاسم رد ناسنا هکنیا هن [اما، دود ی اچب] اهنیا و تعاطا و بدات یاعر؛ دراذگب م ارتحار دپ به! (مهمعطت لاق م ع هب کلس یل م ی د کرسنلک ادهاج نأو). دنک دیلقت شردپ زانیا و «! ی نک تعیید دیاب! هن»: [دنتفگی م اهنأ]

1: 325 ص 1 ج، می سانش الله 8. هیأ (29) تو بکنع هروس
 ادم هکی کرش منوگنأ ی روایب لکرش (متسه وت ی ادخ هک) ن م هچ هک دنریگب تخسد (ناسنا ی) و تاپ رد ام و ردپ رگا و «! ی نک تعاطا اهنأ زا ی تسایبند، درادنی ی نیقی و ی ملع ساسا و

؟ دینکی مه چ منکذت تعید رگا -

1! میرو آی مرد ار ترردپ! مینکی مه نلاف! مینکی مه تردهبرد! تهمیشکی مه -

«! ی نک تعیدی نلاف اب دیاب» [دنتفگ نم هب]! دشیمی ماچنا کیه بکی اهنیا مامت! اقا! ا! و! و! م: دید نم
اعرش ت سا بجاو امش» دنداد همان نم هب «!؟ ی یاسد هچ یور!؟ مینک تعیدی یاسد هچ یور» [م: تفگ]
نم یارب] ی ا هفصص 28 همان ردی یادک خیش ی اقا نأ «! [ی هد ماچنا ار] ی هاو ن همه و رماوا همه و مهوم
هچ یور رخا!؟ دینکی مه تافتلا «! [ی هد ماچنا ار همه] و مهوم ت سا بجاو اعرش امش» [دوب هتشنود
عجرم ناشیا ایآ!؟ مینک تعاطا دیاب ی یاسد هچ یور» [م: تفگ] «! ی نک تعاطا دیاب» [دنتفگ]!؟ ی یاسد
ایند زا هک نم ردپ!؟ ت سا نم ردپ ناشیا ایآ. تسین هک ی دنیمشچ هب ی زاین! تسین «!؟ ت سا نم دیلقت
!؟ م: نادیمی هچ! دنادیمی ادخ هک!؟ ت سا ملعا ناشیا ایآ! تسین هک مه نیا! ت سا چنا هک مه ش از انج، تفر
زا هک یروطن امه، دینک تعاطا و از ا دیاب همهن نم ز ادعب، س انا ا هیا» هک دراد طختسد اقا ز ا ناشیا ایآ
!؟ [م: نک تعاطا و از ا دراد ی لیلد] هچ رخا!؟ تسین هک مه نیا!؟ «! دیرکی مه تعاطا نم

ام، مینکی مه انکام، مینکی مه هچ ام، مینکی مه نلاف ام ای، هلب ای! دوشی من امرسد چیه ام» دنیوگی مه
ادخ نید نیا!؟ دوب نیا! بجء «! [مینزی م] ت مهت ام، میدهی مش ح فام، مینکی من م لاس ام، مینکی مه درط
!؟ دوب

خود ایشان نامه داده دیگر؛ این [نامه را] که کسی دیگر نداده: «باید از من اطاعت بدون قید و
شرط کنی!» من با خودم فکر می کردم: «خدایا، تمام شد؟! همه چیز با رفتن یک نفر تمام شد؟! آخر
اینها الناس، بالاخره من هم وجدان دارم، من هم عقل دارم؛ نمی گویم عقلم از شما بیشتر است. یک راه
به من نشان بدهید؛ بالاخره من هم دلم برای دینم می سوزد، من هم فردای قیامت [باید پاسخ بدهم].

مهفد کی دنادیمی ادخ طقف! ماهدز اهنیا همه هب ار ماهفرد نیا، منزی م امش هب هک ی یا هفرد نیا
و [دیدن روطنیمه! رخا دیده ن اشدهار کی، دزوسی م نم یارب ن اتلد هک امش» م: تفگ هدلاو هب مه
، تسرد امش، بخرایسب بخ! اباب ی ا! دنکی م ماگن نم هب روطنیمه! چیه «!؟ [م: نک تعیبت ه نارو کروک
لوبق رگا؛ دیده ن اشدهار امش. منک لوبق مه نم، دیده ن اشدهار کی هر خلا ب بخ؛ لوبق، ق در ب امش
ی نلاف] هک لا اد بخ، هن» [دنیوگی م]؟ دنکی م ی قرف هچ ن مل اثما و نم. دینک دیتساوخ ی راکره، مدرکذ
«! مینزی من فرد، مینکی من م لاس، مینکی من انذعا، تسین [ام عبات

دیریگب هسوت رکف و ریسم حیصت یارب دیاب خیرات ز ا

دتمم تعقاو کی، ت سا رمتسم تعقاو کی خیرات مامت! اناه: [دنیبی م] ددرگی مرد ن اسنا اجنیا
کی، ت سا نیمه؛ ت سا ش امکت کی مه ن لا!؛ دعب ش امکت کی، دوب نینمؤ ملاریما نامز ش امکت کی
ولج دیای م دراد رمتسم تعقاو نیا؛ ت سا تعقاو

م: پیوگب مهاوخی م؛ منک ی نارنخس مهاوخی من، مپیوگی م ن اتمدخ مراد نم هکنیا؛ ت سا هلئسم اهنیا
یارب و ن اتریس یارب، ن اتکرد یارب دبیاید ایاضق ن ا ز ا؛ دیرادرب وگلا ی نعید؛ دینک هداقتسا اجنا دیوری م
دیریگب هسوت ن اترکف و ریسم حیصت

ش دوخ یارب هکم لاد - ت سا بیجء ی لیخ هنیدم هلئسم صوصخ هب. دوب بیجء نم یارب اعقاو
هچ نیا!؟ ت سا ی هاگتسد هچ نیا!؟ دوشی م روطچ؛ ی لیخ، دوب بیجء ی لیخ نم یارب - دراد ی یاسد
ربمغیپ فرد هب زورید هک مدرم نیمه. ت سا نیمه تعقاو؛ ت سا نیمه، هن: م: دید دعب!؟ ت سا ی مسیق
اهنیا» دندید دندش دلب ش یادر ف مدرم نیمه، دندرکی م ماگن دنتشاد ربمغیپ رینم [هب و دنادیمی م شوگ]
«! دنوری م یاج دنراد

!؟ دنوری م دنراد اجک -

هفیفسد میوری م -

اصد به ام یارب رطخ گنز نآ، تیلقا کی و تسه ی تیرثکا کی میدید اج کی ام رگا سپ. تیرثکا
 اکتال باق مطلقه کی ن او نعه به میورب [مکلب]؛ ماه هذ هذ وار و کروک؛ دیوگی مه هچ تیلقا نآ مینیب میورب؛ دیابیرد
 ؟تسا هتفرگ ملسا صاف تیرثکا نآ زا تیلقا نآ ارچ؛ دیوگی مه دراد هچ تیلقا نآ مینیب
 رد؛ دنات تیرثکا اهنآ. رگید دنه اعیش ربارب هسه اهی نس؟ هعیش ای دنرثکا اهی نس دینک ماگن امش ن لا
 ار اهدنرس، دینک دنرئس ی کی کی ابترم ی و وطن یمه؟ دنردقچ، دناق حرتکم به متساو هک ی یاهنآ ا هعیش
 ...رد هسیمه تیرثکا؛ تسا نیمه یارب؛ تسیچ یارب نیا! ناه دینی م. هیضقه ته به دیسری م، دینک در
 !تسا مهم اهنیا و

دجنبهنیدم ی خیرات د اود رد ار دوخ رناز هک تسا نآ ی رهاظ ترایز زا رتمهم

نیا دنورب لابرک دننساوخی م [هک] ی نانسود [یارب] ای دودب یرصد ن او نعه [تاسلج] رد منادی من
 ناسنا هک تسا نیا ش دعب کی، اهنیا و ربمغی ربقت ترایز و مرع هذ نقر: «مدرک حرطم ار هلمسم
 کی رفعد نب ی سوم.» دهد رارق ماگیان نآ رد ار دوخ ناسنا هک تسا نیا رتمهم دعب؛ دنک ترایز دورب
 مدرم اب، تفری م هار، دودب هنیدم نیمه رد زور کی ماسلا هیله نیسد ماما. دودب هنیدم نیمه رد زور
 ی م ناشنی لمعاس که هچ میدوب عقوم نآ رگا ام؟ میدرکی مه هچ میدوب عقوم نآ رگا ام. درکی م تبص
 و مینک دراو نامدوخ سفن رد میناوتی م ام هک تسا ی یاهبوچ اهنیا؟ [مینشاد] ی طابتر ا فوحن هچ؟ میداد
 مینک صخشم میناوتب ار نامدوخ ریسم و مینک هیبت

مار حلا د جسم بحتسم لامعا ی خرب

تسا فاوط هک رد لمع نیرتهب

راجع به مدینه، این مسائل هست. [در مقایسه با مدینه] مکه جای خاصی ندارد. بهترین عمل در
 مکه طواف است؛ انسان هرچه می تواند طواف کند؛ مدام طواف کند؛ بیاید دو رکعت نماز بخواند؛ نماز
 مستحبی هم لازم نیست پشت مقام ابراهیم [باشد]؛ برود جای دیگر هم [بخواند اشکالی ندارد]. مرتباً
 طواف کند. بعضی از طرف گذشتگان طواف می کنند: پدر، مادر، امه، و...؛ حالا انسان به نیتی هم
 طواف نکرد، خود همین طواف مستحبی [بدون نیتی خاص] طواف [کاملی] است. بهتر است انسان
 به جای نماز، مدام طواف کند؛ یعنی چطور نماز مستحب است [که] انسان هرچه [می تواند] بیشتر
 بخواند؟ [همان طور] در مسجد الحرام بهتر است انسان دائماً طواف کند.¹ هعقد هسه، هعقد ود ی زور
 ی م ساسا درنگی مچره، دنک فاوط ناسنا [رگا]؛ تسا بیعد فاوط لاصا؛ هعقد هه، هعقد راهچ
 تسا بیعد ی لیخ نیا و؛ هذشر رتم حکم هلمسم، هذشر رتهب هیضقه دنک

دشاپ مار حلا د جسم رد نآرق تئارق

مار حلا د جسم نامه رد، تسه بشد زماند رگا. دناوخب مار حلا د جسم رد ار ش نآرق ناسنا تسا رتهب
 دناوخب مه اصد اب؛ دناوخب نآرق زا هحفص هسودی کی، هروس ی اجه و، دنک میسقت ار بشد زماند و دناوخب
 دیر اندرب هبعک زا مشچ؛ تسا تدابع هبعک هه ماگن
 لاح نآرق و زماند یارب [رگا]. تسا تدابع هبعک دودب بدرک ماگن و هبعک یور هبور ن تسشن
 2. دیر اندرب هبعک زا مشچ؛ تسا تدابع هبعک هه بدرک ماگن دودب. دینک ماگن هبعک هه طقف دینیشنب، دیر اند

1: 44 ص، 2 ج، می مرادلا ن نس
 ن مفرق طنملا هیف حابا الله نآ لآ ا قلاصه تیللاب ف اوطلا: ملس و [هلا و] هیله الله ی لصد الله لوسر لاق: لاق سابع نیا ن ع»
 «. ریخب لاق طنبله هیف قطن
 2: 69 ص، 1 ج، ن ساحملا
 مخرخ اذ: ملسا هیله ن نیمو ماریما لاق: لاق ملسا هیله الی دعی یا ن ع دشار ن ب ن سحلا دج ن ع ی یحی ن ب مساقلا ن ع»
 ن وعبز ا و یفناطلل ن ونس مار حلا هتیب دنع همر ن یرشع و هنام لله ن باف الله تیب ی لآ رظنلا اور تکاف الله تیب ی لآ اجا ج
 «ن یرظنل ن ورشع و ن یلصملا
 اهد ابد هبعکلا ی لآ رظنلا»: لاق ملس و هلا و هیله الله ی لصد ی بنلا ن ع هیبا ن ع رفعد ن ع ملسم ن ب ل عامسلا میاور ی ف و

هکمه مهم ناکم دنچ هرابردی تاحیضوت

راجتسه

نیا، دشاب [هبعک] رد نیا رگا؛ [تسا هبعک رد] یور هبور تسرد. راجتسه مانه اجنأ تسه ییاج مدش هتفاکش هبعک هک تسا ییاج اجنأ رد، ی نامیر جرد کیدزدن. تسا [راجتسه، شلباقم ع لضر رد] فرط اجنأ هبار ش دوخ هنیس و مکشد و دسویب ناسنا ار اجنأ تسا بحتسه¹. مدش دراو اجنأ زا دساتنیه مطاف و² دلامب البته نمی گذارند؛ ولی اگر آدم توانست، از دست اینها [راحت بود و] دید چشمشان یک طرف دیگر است [انجام بدهد]. خلاصه شما که جوان [هستید،] زود می توانید برسید. [استلام] کردن آنجا خیلی مستحب است. خود مرحوم آقا [علامه طهرانی] هم به ما خیلی توصیه می کردند. اصلاً دابشان این بود که همیشه مقابل مستجار می نشستند؛ تقریباً یک مقداری عقب تر [از] آنجا که طواف می کنند می نشستند؛ آنجا بودند. نماز و قرآنشان را مقابل مستجار می خواندند.

لاط ن ادوان و لیعامسا رجد

تسا بوخ. دراد ماقم و تمطعی لیدخ لیعامسا رجد. تسا لیعامسا رجد اجنأ رد رگید بالطم و³ دناوخب لیعامسا رجد رد مه زامنت عکر ود، دوری م اجنأ زور ره هک ناسنا دعا در آنجا مستجاب است. ناودان [طلا] در همان حجر اسماعیل [قرار دارد].⁴ دندومرفی [ینار هط هملاع] اقا موحرم ود اجنأ دعب و دندرکی ماعد و دنداتسیای م هبعک رانک «مدرکی ماعد و منفری م اجنأ رد هشیمه نم» نأ رد ایینا زار فند هزیدس. دوشنش و مارف لیعامسا رجد رد زامنت عکر ود نیا؛ دندناوخی م زامنت عکر⁵ دنتسه نو فدم لیعامسا رجد

بالطوبا ناتسریق

رد و، تسا بالطوبا ناتسریق هک، تسا نو جرد لپ کیدزدن ی ناتسریق کی [هکنیا] رگید بالطم ربمغیپ ربه می لیدخ، لاس هسنأ رد و دندرک سوبحم ار ربمغیپ لاس هس شیریق رافک هک تسا ییاج اجنأ اییند زاجنأ رد بالطم ادبعت ترضد و تفر اییند زاجنأ الله ملاسه هجیدخ ترضد اجنأ رد. تشذگ تخس ی تد، رگید دارفا زایر ایسب و، تساجن ماهد رد مه بالطوبا ترضد و هجیدخ ترضد ربه. تفر⁶ دنتسه ن فد اجنأ رد ربمغیپ نار تخدی ضعب

روثا لبع

هبار ناسنا رگا مه ن لآا. دنیوگی م «روثا لبع» نأ هبار [هک] تسا ی هوک، تسه هک یرگید یاج

«أَمْذَهْ أَبَاطْخَا مُدْبَهْ

أَحْمَ وَ أَسَدَ قَرْنَلْ كِبْ أَللهُ هُطِطِي نَأْ أَلْبَعْلَا يَلِ رُظْنِي أَمْ رَسِيَا نَمْ» : ملاسه ایلع الله ذبعی یأ نأ ع لجر نأ ع جزا نأ ... «. هجرد هلع قزی و هنیسه هذع

240: ص، 4 ج، ی فاکلا

ی تد هنیسه هذع ی حمت و هتسد هلع بئکت لری م هبعکلا ی ل رظن نَمْ» : لاق ملاسه ایلع الله ذبعی یأ نأ ع رامتلا فیسد نأ ع» «. اهذع هر صید فر صنی

ماملا ی ل رظنلا و قدابع نیدل اولی ی ل رظنلا و قدابع هبعکلا ی ل رظنلا» : لاق ملاسه ایلع الله ذبعی یأ نأ ع زیردن ع ...

«. بتانیسه رشع هذع تیحم و هتسد هلع بتیک هبعکلا ی ل رظن نَمْ» : لاق و «. قدابع

لثم انتمز و اتقد نَمْ فر ع هفر عمید هبعکلا ی ل رظن نَمْ» : لاق ملاسه ایلع الله ذبعی یأ نأ ع زیر عطا ذبع نَبی لع نأ ع ... «. قرحلا و ایندلا م ه مافک و هبونذ هلع الله رفع اهتمز و اهقد نَمْ فر ع ی دلا

¹ 706 ص، ی سوط خیش، ی لاملا؛ 62 ص، رابخلا ی ناعم هبار دوش عوجر

² 406 ص، 3 ج، هتیهلا تصورلا حرشی فیهفقا قدیرلا؛ 349 - 344 ص، 13 ج، هتیهلا لئاسو هبار دوش عوجر

³ 5 ج، هتیهلا لئاسو؛ 222 ص، ملاسه ایلع اضرلا ماملای ی ل بوسنملا هفقا؛ 214 ص، 4 ج، ی فاکلا هبار دوش عوجر

346 ص، 14 ج و 335 و 334 ص، 13 ج و 275 و 274 ص

⁴ 222 ص، ملاسه ایلع اضرلا ماملای ی ل بوسنملا هفقا؛ 275 - 273 ص، 5 ج، هتیهلا لئاسو هبار دوش عوجر

⁵ 214 و 210 ص، 4 ج، ی فاکلا هبار دوش عوجر

⁶ 164 - 162 ص، 1 ج، یربکلا تاقبطلا؛ 406 و 237 - 229 و 84 ص، 1 ج، فارشلا باسنأ هبار دوش عوجر

ار ربمغیپ رافک هک ی تقو هک هدوب یراغ، روژ هوک یراغ، دنبری م ار دارفا لاومعم، دهدب [میارک] نیشام¹. دیورب دیتشاد ی لادرگا. دندش ی فخم اجنآ رد و دنتفر اجنآ هب رکیب با قافتا هب تررضد، دندرکی م بیقعد

ءاردراغ

ی تایاکدش دوخ ی ارب هک، تساهکم هبل صتم رگید ن لاا هک، تساردراغ اهنیا ههمه زارتمهم و رد هک، دینک تکرحدیناوخیم [هک] ار حبصد زامن، ن اذا [تقو] تسارتهب، دیورب دیناوخیم رگا. دراد امرگ و، تسامرگی لیخ او ه [هک ناتسبات و راهب رد] اصوصخم؛ دشابن مرگ او ه و دیورب دیناوتب ی کنخ رگا دعب؛ دیناوخ زامن تعکر ود و دینیشنب راغ دوخ رد اجنآ. دیورب مه مارآم آرا. دنک تیزا تسانکم مبعکی تد، تسادیپ مارحلادجسم، رود ن آزا و دینیشنب اجنآ رد دییاب هک تسه ی یاج راغ ل باقم، دیتساوخ دراد تمظع بخ مهن آ. تسادیپ تسازیت ن اشمشچ هک ی دارفا ی ارب مه

ادخلوسر تدلاو لحم

کی؛ دناهدرك تسرد ی اهبتکم کی افسد رانک؛ هذای دننکی ی یامنهار ار امشد دنناوتب اجنآ منادی مند لحم اجنآ. رگید زیچ ای تماعلا هبتکم؛ [تسا هقبط] راهچس؛ تسین مه گرزب ی لیخ، تسانم تخاس؛ تساجنیا [تررضد دلوت لحم] هک دناهدتشنونن ی زیچ اجنآ رد. تساهدوب ملسو هلاو هیلا عاله ی لصد ربمغیپ دلوت و هدوب همنما تررضد هئاخ لحم اجنآ، تساهدش عقاو هبتکم نامه هک ن ابایخ رد، دیورب افسد رانکی لو. تساهدمآ ایند هب اجنآ رد ربمغیپ

نجدجسم

هروس هک هدوب ی یاج اجنیا. دنیوگی م نجلادجسم ن آ هب [هک] تسه ی دجسم ن ایفسوبا رازاب رانک رد، دیورب رگا؛ تساصخشم ن ایفسوبا رازاب رانک. دندروا نامیا ربمغیپ هب اجنآ نجد هفیاط و همدش لزاند نجد².

ی لیخ هکم رد ن آرق [تئارق]. مدرک ضرع هک نامه زاریغ، درادنی صاخ [ی اج] هکم رگید³. تساهدش دیکآت اذل. ی لیخ، تسابحتسم

هکم هرابرد یرگید تاکند

دینارنگب مارحلادجسم رد ار اهباش اصوصخم، تاقوا باغا دینکی عس

سعی کنید اغلب اوقاتان، مخصوصاً شبها را در حرم بگذرانید. شبها تا صبح خیلی حال و هوایی دارد؛ خیلی! چون در روز هوا گرم است و نمی شود در [حرم] بود، مگر انسان زیر طاق برود؛ ولی شب نه. دیگر نمازتان را هم همانجا بخوانید، دعایتان را هم همانجا بخوانید؛ کاری کنید [که] در روز استراحت کنید، شب را بیدار باشید. اصلاً آنجا شب تا صبح همه مغازه های اطراف [مسجدالحرام] باز است. [اگر] خسته شدید، بروید بیرون، یک آبپرتقالی، آبمیوه ای، چیزی [بخورید و] دوباره برگردید. بهتر است شبهای مسجدالحرام را خیلی قدر بدانید. حتی بعضی از دوستان ما آنجا بودند، اصلاً دیگر در مسافرخانه و هتل نمی رفتند! همانجا در مسجدالحرام [می ماندند]. اصلاً در مسجدالحرام را نمی بندند؛ همیشه باز است. طبقه دوم هم می گذارند افراد بروند؛ البته طبقه بالا را الان نمی گذارند. بعضی از دوستان اینطور که تعریف می کردند دیگر همانجا می خوابیدند! همه وقتشان را در این یک هفته در مسجدالحرام می گذراندند.

دنکی م چراخ تاقعدت زا ار ناسنا، هکم رد دنواذل لاج هباغ

!درادذرارقن نیمز یور رد دنکی م ساسنا ناسنا عقاو اجنآ. تسه اجنآ هک هچنآ زا دوی اهدش نیا هب نیمز یور و ملاء رد ایوگ لاصا هک [هدربرد هب] ی ملاء رد هک دوشی م هجوتم، دییاب هکنیا زا دعب

¹ 191 - 175 ص، 3 ج، هباهنلا و تبادلا؛ 177 و 176 ص، 1 ج، یریکلا تاقیطلا هب دوش عوجر

² 20 ص، 9 ج، نایبلا و فشکلا؛ 22 و 21 ص، 26 ج، نایبلا عماج؛ 299 ص، 2 ج، می مقلا ریسفت هب دوش عوجر

47 ص، 1 ج، ملامهیلع بالاطی بال بقانم؛ 554 ص، 10 ج و 140 ص، 9 ج، نایبلا عجم

³ 403 و 290 - 288 ص، 13 ج، هعیسلا لئاسو هب دوش عوجر

!تسا هدمآی مذباسد

تمظع و ل لاج نآ؛ دراد هبلغ ل اعتم ی ادخل ل لاج و تمظع هکم رد. دینادب منتغم ی لیخ ار هکم ج راخ ار تاقلعت نمم؛ دروآی م نوریب تاقلعت ز ا اجنآ رد ار وا؛ دریگی م ار ناسنآ ل د و بلاق هک تسا دنکی م.

دناهدنارذگ هکم رد ار ناشکولسد زا ی نیایلس ن اگرزب زا یرایسب

دیگآت ی لیخ هک دراد ی ناتساد و تیاکد ش دوزخ ی ارب، مارحلاد جسم رد تقو ن دنارذگ ص و صخب ی یحمل اثما؛ دندوب هدنارذگ هکم رد ار ناشکولسد زا ل اسنآ نیایلس هک دندوب ن اگرزب زا یرایسب. تسا ه دش، مولع لار حب ی دهم دیس موحرم، ضر رافن با و یرصم ن و نلاوذ و مهذا میهاربا و ی دادغب ی طقس ی رس، نیدلا¹. ل و ا دیهش و یرتشوش اللهورن ی ضاق خلاصه جایی است که اگر برای ما ممکن بود واقعاً [من به آنجا می رفتم]. حتی یک وقتی بعد از فوت مرحوم آقا [علامه طهرانی] به سرمان زد که خلاصه برویم در مکه [و] آنجا [مقیم شویم]. مقدماتش هم توسط بعضی از افراد تا حدودی فراهم شد؛ قرار بود پیگیری شود که دیگر ما منصرف شدیم. قرار بود که برویم در آنجا و دیگر در همان جا باشیم. تقریباً من یک سال بعد از فوت مرحوم آقا می خواستم از ایران بروم بیرون و دیگر ایران نباشم؛ ولی خب علی کل حال تکلیفمان نبود. خلاصه مکه جایی است که این بزرگان احساس نیاز می کردند که می رفتند. چنین جای [مهمی] است. واقعاً احساس نیاز می کردند؛ و [اینکه] چه می دیدند؟ چه اثراتی داشت؟ [چه چیزی] متوجه می شدند؟ دیگر باید از خودشان پرسید. این را باید خیلی مغتنم شمرد، مخصوصاً وقوف در مسجد الحرام را، که اثرات بسیار عمیقی در انسان باقی می گذارد.

ت: تفگ؛ [دیربی مذ دای زا] هیضه ی اهاهت هت ن آ اعبط م ه ار اهر اچیب و ارقف و نیکاسم رگید

2 «!؟ کاب هچ ریغ هب دسر ش عفت هک مانگ ن آ زا *** کاخ رب ن اشف ی ا عرج ی روخ بار شد رگا»

ل اؤسد دنچ هب خساپ

تسا بساتم نیدلاو زا تباینه هب ی لمع هچ اجنآ رد 1.

؟مینکب دیاب هچ، مینک ترایز میهاوخب ن امر دام و ردی ی ارب میورب هکم رگا: ل اؤسد

اللہ ی لصد اذخ ل و سر ترایز هب منیدم ی تقو مکنیا ای. دینک ف او ط ن اشیاچه دیناوتی م اجنآ: باوج

دسری م ش پاوژ؛ دیریگب رظن رد م ه ار اهنآ اجنآ رد، دیوری م ملسو هلاو هیلع

3 ...: ل اؤسد

ت یحت زامذ: باوج

؟دراد عاسن ف او ط م ه مدر فم ه ر م ع تقون آ: ل اؤسد

هلب: باوج

؟مدر فم ه ر م ع: ل اؤسد

هلب: باوج

؟دراد [عاسن ف او ط] م ه ع نمت ج د: ل اؤسد

هلب: باوج

تفه، طوش تفه تلاد نامه نیا، دنک ف او ط زور رد بترم دیدومرف هک ی یاهف او ط نیا: ل اؤسد

؟تیفیک نامه هب، اجنامه زا، هرود

تسا بحتسم همه اهنیا، هلب: باوج

تسا زیاج هام کی زا رتمک تدم رد ه ر م ع رارکت 2.

¹ ترکذت؛ 11 ص، ق او شلا ن امجرت؛ 12 ص، 4 ج و 98 و 9 ص، 1 ج، (ی دلج 4) تیکملا تا حوتفلا هب دوش عوجر

6 و 5 ص، ضر رافن با ن اوید؛ 35 ص، میلس، هیفوصلا تا قبط؛ 94 - 90 ص، عایلولأ

² 299 ل ز غ، (ی نیوزق) ظفاد ن اوید

³ (ق قحم). تسا موهفمان ل اؤسد

تلاد نیا، دننکی م فاو ط دنیا می م و دنوشی م مرخم [مرا بود] و میعنت دنوری م مدرم مکنیا :ل اؤس ؟تسین [باحتسم] روطن یا لاثم اه

دیابند مام کید زار تمک، هر مع ود نیبی نعید؛ دهدب ماجنا دیابند هر مع ود، مام کید رد ناسنا :ب اوج ماجنا در اندل لاکشا زاب، دوشب دعب مام دراو دعب و دهدب ماجنا هر مع مام کید رد ناسنا رگا هتبا .دشاب [رد]، دنتسه مکم دوخل ها هکی دارفا؛ تسا مارحالم کید میعنت .میعنت دنوری م مدرم نلا اما¹؛ دهدب دنناوتی م مه اهنأ، دناهدشن ج راخ هکم زار هکی دارفا روطن یمهو، دندنبی م مارحالم هر مع یاری میعنت دجسمه دیای م باسد هب مکم وزج عقاو رد و هدش مکم هبل صتم رگید نلا میعنت .دندنبی مارحالم میعنت زار دنیا یی هک [دشی مرگا و؛ دراد ار همه اهنیا و فیظنت لیا سو و، گرزبی لیخ، مضعی لیخ، تسا ی دجسم کید دیتسه [اجنا] بجر رد امشد؛ تسا دیعب هک امشد؛ [دیتسناوتی م مه امشد، دیهد ماجنا مام ود رد ؟... مرابود زور هنرد ارچ، میتفری م لوا رگا، هلب :ل اؤس

:ب اوجالان چون در رجب هستید، شما بیشتر از یک عمره نمی توانید انجام دهید؛ ولی الان افراد می روند و هر روز [محررم می شوند، که این صحیح نیست].

رگید در ادنی لحم :ل اؤس

هلب :ب اوج

رگید تسا ی باحتسم فاو ط مه اهنأ فاو ط :ل اؤس

رگید دنک ی روطن یا دیوگی م ادخ، هلب :ب اوج

؟تسیچ دوشی م هدناو ذ ربمایپ ربنم و بارحم نیب هک ی زماند تیند 3

؟رگید تسا تیحت زماند [ن امه، دیدومرف هیندم رد ربمایپ] ربنم و بارحم نیب هک ی زماند :ل اؤس

ادخل و سر یاری زماند، تسا تیحت زماند :ب اوج

؟... زماند، زماند اج نامهر رد :ل اؤس

تیحت، هلب :ب اوج

؟مینک ی یاعد هچ فاو ط ماگنهر رد 4

؟مینک ی یاعد هچ فاو ط ماگنهر رد :ل اؤس

ی یاعد یاری، «**ی تَبَوُّتُ لِّبِقَاوِی لِمَعَلِّ بَقْتٌ مَّهَلَّا**» هک تسه ی یاعد؛ تسه اج نامهر رد اعد نیا :ب اوج

² در ادنی ترورض؛ تسین ی صاخ زیچ؛ دیدرکن، دیدرکن [ار اعد نیا] مهرگا و .تسا فاو ط زار دعب

دینک هضرع دوسلارجد هب ار دوخت اداقتعا، فاو ط زار دعب تسا باحتسم

[و] تسا دوسلارجد هب عجار، هدش دیکأت نأ هب مه تیاور رد هک تسا هلئسم کید، تسه هک هچنأ

مامت و دتسیاپ دوسلارجد لباقم رد، فاو ط ندش مامت زار دعب ناسنا تسا باحتسم: «تسه هلئسم نیا [نأ

ظفد ار تادافتعا نیا هک در یگب دهانش ار دوسلارجد و دنک هضرع دوسلارجد هب ارش دوخت اداقتعا

و دوسلارجد لباقم رد دندما مه ماسلا هیلع نینمؤملار یما³؛ «دهدب تدهاشت تمایق زور رد و دنک

⁴» .ی نکی م ظفد دوخرد، دنیوگب و تهبار هچره و ی نوشی م و ی نبیی م و ته هک مهدی م تدهاشت: «دندومرف

دهدب ماجنا ار راکن نیا ناسنا هک تسا باحتسم .دراد ی بیجع ت ایصوصخ هک تسا ی بیجع گنس کید نیا

1: 458 ص، 2 ج، هیقفا هر ضحیلان م

نم لقا ن و کید أ: هبل ت لقف: لقا: «**قَرْمَعٌ رِهَشٌ لِّکَلِّ**» :لقا، ماسلا هیلع ی سوم ن سحالی یأ ن ع قَرْمَحِی یأ ن ی ل ع طور و «

» «**قَرْمَعٌ جَابِیَ قَرَشَعٌ لِّکَلِّ**» :لقا؟ کلد

310 - 307 ص، 14 ج، تعیشلا لئاسو هب دوش عو جر نینچم ه

2: 439 و 349 - 345 و 336 - 333 و 315 - 313 ص، 13 ج، تعیشلا لئاسو هب دوش عو جر

3: 287 ص، 14 ج و 322 - 313 ص، 13 ج، تعیشلا لئاسو هب دوش عو جر

4: یانیا، عغلابلا جهن حرش زار لقت هب، 688 ص، 30 ج، راونلا راحب؛ 420 ص، 2 ج، عئارشلا ل لع هب دوش عو جر

100 ص، 12 ج، دیدنلا

و تہ ایلوا ہجرہ» میتفگ میتفر ام؛ مپیوگب ہچ میدویند دلہ ام بخ اہنتم؛ میدرک ار راک نیا مہ ام
 ار نامہ مہ ام؛ سیونب مہ ام یاپ، دنتفگ ہمنآ [و] ناگرزب ہجرہ! [مپیوگی م ار] نامہ مہ ام، دناہتفگ
 مہم یلیخ مہ نیا! میدرک تحار دیقاع ریسفت و ناپید و باتک و باسد زا ار نامدوخر گید «! مپیوگی م
 نیا ہک دہدی م تداہش دیآی م دوسلا ار جد باسد عقوم رد تمایق زور رد ہک میراد تیاور رد و؛ تسا
 یرصتخم یاعد؛ تسہ [ہیعدا بتک] نامہ رد اعد نآ اما بتفگ نم ہب روطنیا ار ش دوخ دیقاع، دندب
 تسا نیمہ طقف ہلئسم؛ تسا دراو [ہک] تسا

؟دنوش مرخم روچ، دنداسی م ی کچوک ہدودحم ار ہر جشہ دجسم ہک ی عجارم ن ادلقم 5.

دنوش مرخم اہمناخ زا رتدوز ہک ی یاہاقآ دنیوگی م، دنتسہ ی یاہن اوراک کی اجنآ، اقاآ جاد: ل اوؤس
 ان اشدوخم لاء ہب دندرگر ہب مرابود، دندما نوریب ہک دجسم زا؛ دندرگری یرگیڈ ملاء کی ہب [دیلقترد] دیاب
 !مدشہ ہجوتہ: باوج

دنیوگی م؛ دندرادی تافلاتخا کی ندش مرخم ہیضق نیا رد نایاقآ ہیقباب؛ دنتسہ تجہب یاقآ: ل اوؤس
 ،دیوش یرب رفق کی زا مظلن آن رد نیاربانہ؛ تسیند ار جال باقآ لامع نوچ دینک ضوع ار ناتارظن دیاب
 دہتجم نامہ ہب دیدرگری زاب، دش مامت نآ ہک دعب، رگیڈ دہتجم کی ہب دینادرگری دہتجم نیا زا ار ناترظن
 !تسیند رودقم لائم نوچ؛ دیدہب ماجنا تسرد ار لمع دیناوتب ہک لوا

؟ارچ لائم!؟ تسیند رودقم ارچ بخ: باوج

؟؟؟: ل اوؤس

؟دراد ی لاکشا ہچ: باوج

دعب؛ تسا تمسق ود ی اراد ن لا ی لو، ہدوب ی کی دجسم نیا دناہتفگ تجہب یاقآ مکنیا لثم: ل اوؤس
 یرگیڈ ملاء ہب دندرگری دیاب دنوشہ مرخم دنہاوخی م ہک اہمناخ

ن لا؛ دیوش مرخم دیناوتی م مہ ہر جشہ دجسم دوخ ن حصہ رد امش؛ درادن لاکشا، ریخہن: باوج
 دیتسیابن اویا رانک نامہ رد دیبایب دیناوتی م امش؛ دشاب [تمسق] نآ دوخ رد امتد تسیند مز لا؛ تسا ی کی
 دندہدی م ہزاجا؛ دیورب دجسم رد ی تدای

تسا نیمہ مہ نآ یزاوم زا: ل اوؤس

[ی نارہط ملاء] اقاآ موحرم ی او تفر ن آض ر فر رب لاد ی نعید؛ درادن ی عنام مہ یزاوم، ہلب: باوج
 روطنیا؛ تسا ہر جشہ دجسم، دیدشہ مرخم ہک ی یاچرہ زا ہر جشہ دجسم دوخ رد، مینکذ لوبقا مہ ار
 نآ دوخ، دینک طایتحا رتشیب دیہاوخی م. دشاب [ی نوک دجسم ن آ زا] صاخ ناکم رد دیاب امتد ہک تسیند
 ہر جشہ دجسم یاج نامہ اجنآ، تسا بارحم ہک دراد ہقطنم کی؛ تسا صخشم ن لا ہر جشہ دجسم یاج
 دیوگی کییل، دیتسیاب اجنآ ہقیقد کی؛ ہدش ہفاضا فارطا زا رگیڈ دعب؛ تسا قیاس

دنتسہ نایاقآ اجنآ؛ دندرانگی من: ل اوؤس

ی لو، دندرانگد دیاشد ی عمجہتسد روطنیا ہتبلآ؛ دندرانگد ہک تسیند روطنیا؛ دندرانگی م، ہن: باوج
 درادن لاکشا، دیوگی مہ طاید یوت زا امش، ل اہل کی لاء. دنریگی من داریا، ہن، اجنآ دیبایب ی نز کی لاد

دّمحم ل آ و دّمحم ی لاء ل صد مہللا